

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 23Co/27/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2208204360
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Matúš Staríček
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2024:2208204360.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu: Mgr. Matúš Staríček a sudcov: JUDr. Ľuboslava Vanková a Mgr. Jozef Mačej, v spore žalobkyne: A. B., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom C. XXXX/X, D. A. - E. F., zastúpená advokátkou: JUDr. Eva Skačániová, so sídlom Korzo Bélu Bartóka 789/3, Dunajská Streda, proti žalovanému: G. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. XXXX/XXX, D. A., zastúpený advokátom: Mgr. Ing. Juraj Trokan, so sídlom Vajanského 10, Trnava, o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov, o odvolaní žalobkyne proti výrokom III., IV. a V. a odvolaní žalovaného proti výrokom I. a II. rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda č. k. 8C/68/2008-1379 zo dňa 11.11.2022, takto

rozhodol:

- I. Odvolanie žalobkyne proti výrokom III., IV. a V. **o d m i e t a .**
- II. Rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch I. a II. **p o t v r d z u j e .**
- III. Rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku VI. **r u š í a** vec mu v zrušenej časti vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Rozsudkom napadnutým odvolaním súd prvej inštancie výrokom I. vyporiadal bezpodielové spoluvlastníctvo žalobkyne a žalovaného tak, že do výlučného vlastníctva žalobkyne prikázal a) hnutelné veci: 1. elektrická rúra v hodnote 230,40 eur (č. 6), 2. stropný luster v hodnote 17,96 eur (č. 18), 3. stropný luster v hodnote 5,40 eur (č. 19), 4. obrazy 1 malý 1 veľký v hodnote 3,98 eur (č. 51), 5. veľká vitrína so zásuvkami v hodnote 156,14 eur (č. 59), 6. komoda v hodnote 156,14 eur (č. 60), 7. koberec metrážny 2x3m v hodnote 11,74 eur (č. 61), 8. vyklápacia celočalúnená posteľ v hodnote 7,20 eur (č. 65), 9. nábytková zostava v hodnote 317,87 eur (č. 66), 10. nábytková zostava a písací stôl v hodnote 515,08 eur (č. 70 a 71), 11. bicykel 46,67 eur (č. 84), b) zostatková hodnota bicykla (č. 83) 81,26 eur, c) zostatok na účte vo B., I. č. ú. A. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX ku dňu 24.05.2007 vo výške 2.049,19 eur, d) zostatok na vkladnej knižke v J. F. I. č. XXXXXXXX/XXXX ku dňu 24.05.2007 vo výške 12,28 eur; a do výlučného vlastníctva žalovaného prikázal a) hnutelné veci: 1. mraziaci box v hodnote 44,60 eur (č. 8), 2. stropný luster v hodnote 15,94 eur (č. 12), 3. hifi veža v hodnote 59,75 eur (č. 13), 4. sedacia súprava a kreslo v hodnote 87,13 eur (č. 49), 5. skriňa pod TV v hodnote 39,04 eur (č. 50), 6. obrazy – 1ks veľký a 1 ks malý v hodnote 3,98 eur (č. 51), 7. koberec kusový 4x3m – 1ks v hodnote 23,73 eur (č. 52), 8. kuchynská linka kostra v hodnote 661,22 eur (č. 53), 9. kuchynský stôl v hodnote 11,89 eur (č. 54), 10. predsieňová skriňa v hodnote 102,47 (č. 57), 11. veľká šatníková skriňa rozbitá v hodnote 156,14 eur (č. 58), 12. celočalúnená manželská posteľ v hodnote 74,69 eur (č. 62), 13. skriňová zostava spáľňa v hodnote 157,55 eur (č. 63), 14. koberec behúň v hodnote 4,37 eur (č. 64), 15. celočalúnená posteľ chlap. v hodnote 41,80 eur (č. 72), 16. konferenčný stôl v hodnote 22,18 eur (č. 75), 17. bicykel pánsky v hodnote 41,82 eur (č. 85), b) zostatková hodnota mikrovlnnej rúry (č. 7) 27,87 eur, c) zostatok na vkladnej

knižke v K. F., I. č. XXXXXXXXXXX/XXXX so stavom ku dňu 24.5.2007 vo výške 31,57 eur, d) zostatok na vkladnej knižke v J. F., I. č. XXXXXXXXXXX/XXXX so stavom ku dňu 24.5.2007 vo výške 6,11 eur, e) hodnota podnikania žalovaného 8.408,74 eur. Výrokom II. žalovanému uložil povinnosť z titulu vyporiadania zaplatiť žalobkyni 3.976,82 eur, a to do 30 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku. Výrokom III. žalovanému priznal oslobodenie od súdnych poplatkov. Výrokom IV. zrušil uznesenia Okresného súdu Dunajská Streda o povinnosti žalovaného zaplatiť preddavky na trovy dôkazu v sume po 400 eur č. k. 8C/68/2008-271 zo dňa 10.12.2010, č. k. 8C/68/2008-298 zo dňa 17.6.2011 a č. k. 8C/8/2008-514 zo dňa 20.3.2013. Výrokom V. žalobkyni uložil povinnosť zaplatiť Okresnému súdu Dunajská Streda súdny poplatok 309 eur do troch dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku. Výrokom VI. vyslovil, že o náhrade trov konania bude rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozsudku.

2. Svoje rozhodnutie odôvodnil právne § 136 ods. 2, § 142, § 143, § 148 ods. 1, § 149 ods. 1, § 150 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) a vecne tým, že strany konania sa mimosúdne nedohodli na vyporiadaní zaniknutého bezpodielového spoluvlastníctva manželov (ďalej len „BSM“), a preto sa žalobkyňa žalobou podanou dňa 3.4.2008 domáhala jeho vyporiadania. BSM vzniklo uzavretím manželstva so žalovaným dňa 25.6.1994 a zaniklo právoplatnosťou rozsudku o rozvođe ich manželstva t.j. dňa 24.5.2007.

3. Pred samotným vyporiadaním BSM bolo potrebné ustáliť, čo tvorí masu BSM, t. j. aktíva a pasíva, ktoré BSM zaťažujú, a následne ustáliť čistú hodnotu BSM a zohľadniť investície, ak nejaké boli preukázané. Vykonaným dokazovaním mal súd prvej inštancie za preukázané, že strany konania počas trvania BSM nadobudli hnuiteľné veci, z ktorých časť sa nachádza v držbe žalobkyne a časť v držbe žalovaného. Žalobkyňa má vo svojej držbe hnuiteľné veci označené v znaleckom posudku Ing. Harsányiovej (a tiež vo výroku I. rozsudku – pozn. odvolacieho súdu) č. 6, č. 18, č. 19, č. 51, č. 59, č. 60, č. 61, č. 65, č. 66, č. 70, č. 71, č. 83 a č. 84. Hodnota týchto hnuiteľných vecí (bez bicykla č. 83 v hodnote 81,26 eur, ktorý podľa vyjadrenia žalovaného tvorí majetok jeho firmy) predstavuje sumu 1.468,58 eur. Žalovaný má vo svojej držbe hnuiteľné veci označené č. 7, č. 8, č. 12, č. 13, č. 16, č. 20, č. 49, č. 50, č. 51, č. 52, č. 53, č. 54, č. 57, č. 58, č. 62, č. 63, č. 64, č. 72, č. 75 a č. 85. Hodnota týchto hnuiteľných vecí (bez mikrovlnnej rúry č. 7 v hodnote 27,87 eur, PC zostavy starej č. 16 v hodnote 119,90 eur, PC zostavy novej č. 20 v hodnote 148,18 eur) je 1.548,30 eur. Hnuiteľné veci, a to PC zostava stará (č. 16) a PC zostava nová (č. 20) v hodnote spolu 268,08 eur nepatria do BSM, lebo slúžili na výkon povolania žalovaného. Na držbe týchto vecí sa strany v podstate zhodli, keď každá z nich podala o tom podala vyjadrenie, ktoré veci sa u nej nachádzajú.

4. Hodnota takto preukázaných vecí zostala medzi stranami sporná, keď žalovaný nesúhlasil so znaleckým posudkom Ing. Harsányiovej. Podstata jeho námietok spočíva v tom, že ohodnotenie je povrchné, nepresné, nevyhovuje skutočnostiam niektorých zariadení, pričom za účelom vysvetlenia záverov znaleckého posudku žiadal vypočítať znalkyňa. Zároveň namietal, že niektoré veci boli ocenené druhýkrát aj v znaleckom posudku na jeho živnosť, a to ako dlhodobý majetok. Namietal, že znalkyňa ohodnotila oveľa nižšou hodnotou veci, ktoré si chcela podľa žaloby zobrať žalobkyňa, a veci, ktoré si mal zobrať on, boli ohodnotené naopak vyššou sumou.

5. K jeho nesúhlasu so znaleckým posudkom súd prvej inštancie uviedol, že znalkyňa hneď v úvodnej časti znaleckého posudku uviedla právne predpisy aj normy, z ktorých vychádzala pri vypracovaní znaleckého posudku. Uviedla, akým spôsobom posúdila technický stav, ak bola možná ohliadka vecí, a akým, ak táto z nejakých dôvodov nebola možná. Znalecký posudok obsahuje opis postupu pri stanovení hodnoty jednotlivých vecí, fotografie hnuiteľných vecí. Z hodnoty vecí, ktoré si v priebehu konania strany rozdelili, nevyplýva, že by boli ceny stanovené v neprospech žalovaného a v prospech žalobkyne. Napr. pri č. 66 namietal vysokú cenu, pričom vec sa nachádza u žalobkyne. Veci č. 83 (hodnota 81,26 eur), č. 84 (46,67 eur) sa nachádzajú u žalobkyne, vec č. 85 (41,82 eur) sa nachádza u žalovaného. Bicykel č. 83 bol podľa žalovaného nadobudnutý za cenu 3.990 Sk, ale z dokladov, ktoré boli odovzdané na účel znaleckého posudku Ing. Ševčíkovej, PhD., vyplýva, že jeho nadobúdacia cena mala byť 3.352 Sk (príloha č. 16 k znaleckému posudku Ing. Ševčíkovej č. 3/2013 dodatok č. 1 k znaleckému posudku č. 8/2011). Sedacia súprava č. 49 sa nachádza u žalovaného (namietal nepomer s hodnotou stola č. 67, aj keď je podľa jeho tvrdení poškodený). Vzhľadom na vyššie uvedené súd prvej inštancie nepovažoval výsluch znalkyne za nevyhnutný a hospodárny, a preto tento dôkaz nevykonal. Pri stanovení hodnoty hnuiteľných vecí a pri stanovení hodnoty hnuiteľných vecí, ktoré patria do podnikania žalovaného, preto súd prvej inštancie vychádzal zo znaleckého posudku Ing. Harsányiovej.

6. Žalovaný tvrdil, že niektoré z huteľných vecí, ktoré si rozdelili, tvoria majetok jeho podnikania a sú ocenené aj v znaleckých posudkoch Ing. Šefčíkovej, PhD. Súd prvej inštancie k tomu uviedol, že niektoré veci boli ohodnotené dvakrát, ale nie sú predmetom vyporiadania dvakrát. Pri hodnote podnikania nie sú tieto veci zohľadnené ako majetok podnikania a nie sú premietnuté v tej časti, ktorá by zvyšovala hodnotu podnikania. Vyplýva to str. č. 13 znaleckého úkonu č. 5/2013 znalkyne Ing. Šefčíkovej, PhD. Zo zoznamu kariet majetku (č. l. 499) a aj zo záverov znalkyne Ing. Šefčíkovej, PhD. vyplýva, že žalovaný v nich má kartu majetku na 5 položiek - PC zostava PII 350, tlačiareň EPSON, fiškálny modul EASY, kancelársky nábytok a technické zhodnotenie. V inventúrnom zozname príloha č. 16 znaleckého posudku Ing. Šefčíkovej sú vedené ako dlhodobý hmotný majetok niektoré z huteľných vecí, a to mikrovlnná rúra (č. 7 v znaleckom posudku Ing. Harsányiovej), PC zostavy (č. 16 a č. 20), bicykel (č. 83). Bicykel sa nachádza v držbe žalobkyne, PC zostavy a mikrovlnná rúra sa nachádzajú u žalovaného. Tieto veci preto súd prvej inštancie nevyporiadaval ako huteľné veci. Bicykel v držbe žalobkyne a mikrovlnnú rúru v držbe žalovaného vyporiadal v ich hodnotovom vyjadrení, zostatkovou hodnotou, ktorú ustanovila znalkyňa Ing. Harsányiová v znaleckom posudku. Obidve PC zostavy nevyporiadal, lebo slúžili na výkon podnikania žalovaného (povahy týchto vecí, ktoré sú pre výkon podnikania nevyhnutné), v ktorého držbe sa nachádzajú a ktoré tvoria jeho výlučné vlastníctvo. Posteľ (č. 72) a kuchynská linka – kostra (č. 53), ktoré sú u žalovaného a podľa jeho vyjadrenia by mali tvoriť majetok podnikania, nie sú evidované v týchto dokladoch. Vzhľadom na skutočnosť, že tieto veci absentujú v účtovných dokladoch podnikania žalovaného ako majetok firmy žalovaného, neboli tieto zohľadnené ako majetok podnikania, a preto predmetom vyporiadania sú samotné veci v hodnote stanovenej znaleckým posudkom Ing. Harsányiovej a nie ich zostatková hodnota.

7. Ostatné huteľné veci zostali sporné, keďže ani jednej strane sa nepodarilo preukázať, že ich má v držbe druhá strana. Okrem toho niektoré z huteľných vecí mali byť zabudované do rodinného domu, ktorý bol medzičasom predaný. Z týchto dôvodov boli do masy BSM pojaté ako aktíva iba huteľné veci, u ktorých strany konania potvrdili, že ich majú vo svojej držbe a netvorili majetok podnikania žalovaného a hodnota dvoch huteľných vecí, ktoré patria do majetku podnikania, ale sú v držbe žalobkyne a žalovaného.

8. Strany konania počas trvania manželstva nadobudli nehnuteľnosti vedené na LV č. XXXX, kat., úz. D. A.. Uvedené medzi stranami nebolo sporné. Strany sporu v priebehu konania tieto nehnuteľnosti predali. V kúpnej zmluve sa dohodli aj na vyporiadaní kúpnej ceny, ktorá im bola vyplatená kupujúcimi. Zároveň sa dohodli aj na vyporiadaní zostatku na hypotekárnom úvere, čerpanom na výstavbu predmetných nehnuteľností, ktorý bol predmetom exekučného konania. Vzhľadom na uvedené, preto nehnuteľnosti už nie je možné vyporiadať, pretože síce existovali ku dňu právoplatnosti rozsudku o rozvode, ale ku dňu rozhodovania o vyporiadaní BSM už tieto netvorili BSM strán konania, keďže si ich vyporiadali rozdelením kúpnej ceny, ktorú za ich predaj dostali. Žalobkyňa navrhla, aby sa predmetom vyporiadania stala kúpna cena, ktorú strany konania získali predajom tejto nehnuteľnosti, a to aj z dôvodu, že kúpna cena nebola rozdelená na rovnaké časti, keď žalovaný z nej dostal viac. V čl. 3 bod 4. a 5. kúpnej zmluvy sa strany dohodli, že nebudú mať navzájom voči sebe ďalšie požiadavky. Kúpna cena získaná predajom nehnuteľností nemôže byť predmetom vyporiadania, keďže sa o nej strany konania zmluvne dohodli v kúpnej zmluve, ako to vyplýva z pripojenej kúpnej zmluvy. Na uvedenom nemení nič ani skutočnosť, že sa nedohodli na vyporiadaní kúpnej ceny v rovnakom podiele.

9. Strany sporu počas trvania manželstva čerpali úver zo ŠFRB v hodnote 600.000 Sk. Ku dňu zániku BSM úver nebol uhradený, čo medzi stranami nebolo sporné. Za obdobie od 24.5.2007 do januára 2015 žalobkyňa zaplatila spolu 4.301,57 eur. Žalovaný za to isté obdobie zaplatil 2.310,85 eur. Uvedené medzi stranami nie je sporné. Tieto úhrady boli zahrnuté do vyporiadania. Strany sporu od januára 2015 úver už nesplácali. Rozsudkom súdu prvej inštancie boli obidve strany povinné zaplatiť dlh na úver spoločne a nerozdielne veriteľovi. Úver zaplatený nebol a tak bola voči stranám konania začatá exekúcie. V rámci exekúcie zaplatila žalobkyňa dlh na úvere s príslušenstvom v sume 15.812,53 eur, a to zrážkami z jej mzdy. Žalovaný v rámci exekúcie uhradil na účet súdneho exekútora sumu 13.534,69 eur s tým, že táto suma bola uhradená zo strany kupujúcich na účet súdneho exekútora v mene žalovaného, ako to vyplýva z pripojeného výpisu z účtu, ktorý predložil žalovaný. Ku dňu vyhlásenia rozsudku dlh na úvere už neexistoval, pretože bol uhradený v celej dlžnej sume. BSM strán konania síce ku dňu zániku BSM zaťažoval predmetných úver, ale ku dňu vyporiadania už bol splatený a neexistoval ako pasívum, ktoré by mohlo byť pojaté do masy BSM. Keďže strany sporu za obdobie od zániku BSM, tj. od 24.05.2007

do januára 2015 vykonali určité úhrady (4.301,57 eur a 2.310,85 eur), bolo potrebné tieto v rámci BSM vyporiadať. Úhrady na úvere vykonané v rámci exekúcie súd nepojal do vyporiadania BSM tak, ako ani nehnuteľnosť, pretože z obsahu kúpnej zmluvy vyplýva, že sa strany dohodli, že nebudú mať navzájom voči sebe ďalšie požiadavky (čl. 3 bod 4. a 5. kúpnej zmluvy).

10. Žalovaný počas trvania BSM a aj ku dňu zániku BSM podnikal ako živnostník. Z týchto dôvodov bolo potrebné vyporiadať hodnotu jeho podnikania ako aktíva, pretože samotné podnikanie do BSM nepatrí. Hodnota podnikania žalovaného bola stanovená znaleckým úkonom Ing. Ševčíkovej č. 5/2013 v nadväznosti na obidva znalecké posudky. Žalovaný so závermi znaleckých posudkov a znaleckého úkonu nesúhlasil. Žalovaný tvrdil, že do hodnoty podnikania patrí suma 40.000 Sk. Tvrdil, že túto hotovosť zobrala z domu so sebou žalobkyňa, ale v znaleckom posudku Ing. Ševčíkovej, PhD. sa nenachádza táto suma. Žalobkyňa poprela, že by bola zobrala so sebou takúto hotovosť. Žalovaný tvrdil, že žalobkyňa si mala so sebou takúto hotovosť zobrať. Nepredložil ani neoznačil žiadny dôkaz, ktorým by toto tvrdenie dokázal. Znalčka sa v znaleckom posudku vyjadrila v tom smere, že v účtovníctve žalovaného sa takáto suma nenachádza. Ak mala takáto suma patriť do podnikania, mala sa v jeho podnikaní zobraziť ako škoda. V účtovníctve žalovaného sa takáto škoda v roku 2006 ani v roku 2007 nenachádza. Z toho potom vyplýva záver, že žalovaný existenciu tejto sumy a jej odnesenie žalobkyňou nepreukázal. Neuniesol bremeno tvrdenia ani dôkazu. Preto nemohla byť táto suma predmetom vyporiadania BSM. Zároveň, ale nemohla byť zohľadnená v podnikaní ako škoda, ktorá by bola spôsobilá znížiť hodnotu podnikania žalovaného.

11. Žalovaný tvrdil, že počas trvania BSM mu jeho rodičia a sestra poskytli pôžičky a tieto potom použil v podnikaní. Namietal, že v podnikaní sa nezohľadnila táto pôžička od rodičov v sume 120.000 Sk, ani pôžička od sestry v sume 60.000 Sk a ani druhá pôžička od rodičov v sume 120.000 Sk. Žalovaný tvrdil, že jeho rodičia mu zmluvou o pôžičke zo dňa 21.3.2007 požičali finančné prostriedky vo výške 120.000 Sk a jeho sestra sumu 60.000 Sk na prerábku rodinného domu. K tvrdeniu pripojil písomnú zmluvu o pôžičke zo dňa 21.3.2007. Z pripojenej zmluvy vyplýva, že žalovaný zmluvu uzavrel ako dlžník - živnostník. Na matrike boli overené podpisy žalovaného, jeho rodičov a sestry. Zo zmluvy nevyplýva účel, na ktorý mala byť pôžička poskytnutá. Žalobkyňa pôžičku neuznála, uviedla, že o nej nemala vedomosť, považuje ju za neplatnú, pretože bola uzavretá bez jej súhlasu. Žalobkyňa nebola účastníčkou zmluvy, ktorú skutočnosť potvrdil vo svojom vyjadrení aj žalovaný, keď uviedol, že nebola prítomná a nemala o nej vedomosť. Na pojednávaní dňa 18.8.2009 žalovaný uviedol, že peniaze, o ktorých tvrdí, že mu ich požičali rodičia a sestra, nepoužil na financovanie stavby, ale na vyrovnanie dlžob z podnikania. Tvrdil, že peniaze mu odovzdali jeho rodičia a sestra v prítomnosti advokátky. Vo vyjadrení na č. I. 266 tvrdil, že pôžička bola uskutočnená, podpísaná, overená na Mestskom úrade Dunajská Streda. Tvrdil, že tieto peniaze vložil na podnikateľský účet v troch častiach. V záverečnom vyjadrení žalovaný uviedol, že peniaze neboli ako pôžička na podnikanie. Zo znaleckého posudku Ing. Ševčíkovej vyplýva, že žalovaný v účtovníctve nemá evidovanú pôžičku od rodičov v sume 120.000 Sk a ani pôžičku od sestry v sume 60.000 Sk. Uviedla, že sú tam vklady v hotovosti s poplatkom v dňoch a výškach ako uvádza žalovaný, ale z podkladov nevyplýva, kto bol ich vkladateľom. Súčasne uviedla, že ak to mala byť pôžička, v účtovných dokladoch by to malo figurovať ako záväzok. V účtovníctve žalovaného takýto záväzok nefiguruje. K tvrdenej pôžičke boli vypočítaní ako svedkovia – otec žalovaného a jeho sestra. Sestra žalovaného ako svedkyňa uviedla, že peniaze si od nej pýtal žalovaný, lebo ho vykradli v obchode a potreboval peniaze, aby si mohol vybrať pôžičku s tým, že peniaze mu dala na mestskom úrade, bol tam prítomný jej otec a osoba, ktorá overovala podpisy. Otec žalovaného uviedol, že žalovanému dal peniaze v sume 120.000 Sk na matrike, že tam boli on, jeho manželka, dcéra a žalovaný, žalobkyňa nebola prítomná. Potreboval zaplatiť starú pôžičku a zobrať si novú. Z predložených dôkazov vyplýva, že žalovaný s rodičmi a so sestrou podpísali zmluvu o pôžičke. Spornou je otázka reálneho vyplatenia tvrdenej pôžičky. Jednak preto, že medzi žalovaným, jeho otcom a sestrou ide o blízky príbuzenský vzťah a tak vznikajú dôvodné pochybnosti o tom, že peniaze boli reálne poskytnuté. Ďalšie pochybnosti vyplývajú z toho, že peniaze neboli evidované v účtovníctve žalovaného ako pôžička od rodičov a od sestry. Nebolo preukázané, že práve tieto tvrdené prostriedky vložil žalovaný v troch častiach do podnikania i keď ju uzatváral ako živnostník. Nebolo preukázané, kde malo dôjsť k odovzdaniu peňazí vzhľadom na rozporné tvrdenia žalovaného (v prítomnosti advokátky, na mestskom úrade) a tiež vzhľadom na tvrdenia, kto všetko mal byť prítomný pri tvrdenom odovzdávaní peňazí (žalovaný v prítomnosti advokátky, svedkovia rodičia žalovaného, sestra a žalovaný). Okrem toho samotné tvrdenia žalovaného sa rozchádzali aj ohľadne účelu pôžičky. Zmluvu uzavrel ako živnostník. Najprv tvrdil, že peniaze mali byť na prerábku domu. Neskôr, že peniaze použil na podnikanie. Neskôr, že pôžička nebola

na podnikanie. Jeho otec ani sestra netvrdili, že by to mali byť peniaze na prerábku domu. Tri vklady, o ktorých tvrdí žalovaný, že to boli práve peniaze - pôžička od rodičov a sestry, nie sú dôkazom, ktorý by preukázal tvrdenie žalovaného o pôžičke jeho rodičov a sestry do podnikania. Ide o vklady v hotovosti a nie je možná identifikácia osoby, ktorá vklad vykonala, nie je to dôkaz, že to boli práve peniaze z pôžičky. Pokiaľ by to nemala byť pôžička do podnikania, ale osobná, potom je sporné, ako bolo s touto pôžičkou naložené, či bola investovaná alebo spotrebovaná. Žalovaný nepredložil dôkazy, ktoré by jeho tvrdenie preukázali. Neuniesol bremeno dôkazu o tomto svojom tvrdení. Suma 120.000 Sk a suma 60.000 Sk ako pôžičky, záväzok strán konania z BSM voči tretím osobám (pasíva) neboli preukázané, netvoria masu BSM a vyporiadať ich v rámci BSM strán sporu nie je možné. Uvedené sumy však nebolo možné zohľadniť ani ako záväzok z podnikania, ktorým by bolo možné znížiť hodnotu podnikania. Žalovaný tieto sumy nemá vedené v účtovníctve ako pôžičky, nemá ich vedené ako záväzok, a preto nemôžu byť súdom zohľadnené ako navýšenie jeho záväzkov z podnikania a ako zníženie hodnoty jeho podnikania.

12. Žalovaný preukázal, že v jeho firme došlo ku krádeži vlámaním, že mu vznikla škoda, čo vyplýva z predloženého rozhodnutia polície. Namietal, že v znaleckom posudku Ing. Šefčíkovej, PhD. nie je zohľadnené, že došlo k odcudzeniu tovaru. Uvedené tvrdenie nezodpovedá skutočnosti. K odcudzenému tovaru sa znalkyňa vyjadrila na str. 18 znaleckého posudku č. 3/2013 dodatok č. 1 k znaleckému posudku č. 8/2011. Uvádzaný odcudzený tovar je odrátaný z konečného stavu tovaru na sklade. Pre presný stav skladových zásob chyba inventúrny zoznam skladu k 5.4.2007 s uvedením skladových cien a zoznam výdajok s dátumom ich vydania. Na str. 17 a 19 znalkyňa poukázala na to, že zo strany žalovaného neboli predložené všetky doklady, na základe ktorých bolo vedené účtovníctvo, nemala k dispozícii úplné skladové hospodárstvo. Za vedenie účtovníctva vo vzťahu k tretím osobám je zodpovedný daňový subjekt.

13. Žalovaný tvrdil, že po vlámaní do jeho obchodu potreboval vyrovnať svoj podnikateľský účet vo B., aby mohol obnoviť kontokorentný úver od B., pričom túto zmluvu podpísala aj žalobkyňa. Za tým účelom si opätovne požičal od rodičov 120.000 Sk, a to dňa 10.5.2007. Po obnovení pôžičky hneď na druhý deň, t.j. 11.5.2007 vyrovnal s rodičmi sumu 120.000 Sk, ale v znaleckom posudku táto pôžička nie je uvedená. Z podnikateľského účtu žalovaného nevyplýva, že by tam mal vklad zo strany rodičov. Zo znaleckého posudku Ing. Šefčíkovej, PhD. vyplýva, že na účte približne v tom čase a približne v tej sume (122.000 Sk) bol vykonaný vklad v hotovosti s poplatkom, ale z listín nie je možné identifikovať vkladateľa. Navyiac nie je zrejmé, akým spôsobom by táto suma mala byť v rámci BSM strán konania vyporiadaná, keď žalovaný tvrdí, že s rodičmi sa hneď na druhý deň 11.5.2007 vyrovnal. Ak by aj prípadne došlo k poskytnutiu pôžičky v sume 120.000 Sk, ale nie do podnikania, tak potom ku dňu rozvodu manželstva strán konania (24.5.2007), teda aj ku dňu zániku BSM, by už dlh na pôžičke pravdepodobne nebol, nakoľko žalovaný tvrdí, že ju hneď na druhý deň vrátil. Neexistoval by tak záväzok strán voči tretím osobám (pasíva), ktorý by mal byť predmetom vyporiadania. Ak by to mala byť pôžička do podnikania, ktorá už bola vrátená, nemohla byť posúdená v konaní ako záväzok žalovaného z podnikania, pretože v účtovníctve žalovaný v časti záväzkov takúto sumu neeviduje. O takúto sumu tak nebolo možné ponížiť hodnotu podnikania žalovaného, lebo na strane záväzkov takúto hodnotu v účtovníctve neevidoval. Žalovaný neuniesol bremeno dôkazu ku svojmu tvrdeniu o existencii pôžičky od rodičov z mája 2007 na podnikanie.

14. Žalovaný tvrdil, že predmetom vyporiadania BSM by mal byť aj jeho podnikateľský úver v sume 15.127 eur. Tvrdil, že ide o kontokorentný úver v sume 160.000 Sk, ktorý každým rokom obnovoval vo B. F.. Tento aj po rozvode pravidelne obnovoval až do času zrušenia jeho živnosti v roku 2009. Tvrdí, že polovicu z dlhu by mala prevziať ako záväzok žalobkyňa, pretože aj ona podpísala zmluvu o kontokorentnom úvere v roku 2006. Z predložených výpisov z jeho podnikateľského účtu vyplýva, že zo strany B. F. mal úver – povolené prečerpanie do výšky 160.000 Sk. Z úveru 160.000 Sk ku dňu zániku BSM čerpal úver - povolené prečerpanie -50.517,64 Sk. Táto suma vyplýva z konečného stavu na jeho podnikateľskom účte ku dňu 30.4.2007, so zohľadnením vkladov a výdavkov z účtu do 24.5.2007 a potom výsledná suma predstavuje výšku čerpania úveru z povoleného prečerpania. Táto suma je ako záväzok uvedená v znaleckom posudku a znaleckom úkone Ing. Šefčíkovej, PhD.. Teda podnikateľský úver, mínusový stav na bankovom podnikateľskom účte žalovaného v rámci povoleného prečerpania, bol posúdený a zohľadnený ako záväzok pri stanovení hodnoty podnikania žalovaného, ktorá patrí do BSM strán konania. Pokiaľ žalovaný aj neskôr čerpal a obnovoval tento podnikateľský úver, bolo to po zániku BSM, a preto zostatok vyšší než bol ku dňu 24.5.2007 (-50.517,64 Sk, t.j. -1.676,88 eur) nemôže byť zohľadnený ako záväzok v podnikaní žalovaného počas trvania BSM. Keďže bol poskytnutý na podnikanie žalovaného, nemôže tvoriť masu BSM ako pasívum. Výpis z

podnikateľského účtu žalovaného za mesiac máj 2007 je súčasťou znaleckého posudku znalkyne Ing. Šefčíkovej, PhD. č. 8/2011 ako príloha č. 9. Žalovaný navrhol vypočítať znalkyňu na pojednávaní. Súd prvej inštancie tento dôkaz nevykonala, pretože znalkyňa sa k jednotlivým námietkam a vyjadreniam strán konania vyjadrila písomne vo svojom vyjadrení, v znaleckom úkone aj v dodatku k znaleckému posudku. Na základe uvedeného nemohol súd podnikateľský úver žalovaného zahrnúť do masy BSM ako pasívum a vyporiadať ho, pretože patril do podnikania, kde bol premietnutý mínusovým zostatkom na podnikateľskom účte žalovaného. Rovnako tak nemohol byť ako pasívum zahrnutý ani mínusový stav podnikateľského účtu, pretože bolo zohľadnené v hodnote podnikania ako záväzok.

15. Súd prvej inštancie v rámci vyporiadania BSM vzal do úvahy ako aktívum - hodnotu podnikania stanovenú znalkyňou v sume 8.408,74 eur. Táto nemohla byť ponížená o hodnotu žalovaným tvrdených, ale nepreukázaných pôžičiek od jeho rodičov (120.000 Sk - marec 2007 a 120.000 Sk – máj 2007 a od sestry 60.000 Sk – marec 2007). K tejto sume potom patrí hodnota hnuiteľných dvoch vecí, z ktorých jedna je v držbe žalobkyne a druhá v držbe žalovaného a bolo preukázané, že sú evidované v účtovníctve žalovaného.

16. Žalovaný žiadal vyporiadať sumu 150.000 Sk, ktorá mala byť na účte žalobkyne vo B. I.. V tomto smere žalovaný uniesol dôkazné bremeno iba do výšky 2.049,19 eur, pretože z pripojenej správy banky a pripojeného výpisu z účtu žalobkyne vyplýva, že ku dňu zániku BSM, t.j. dňu 24.5.2007 mala na tomto účte žalobkyňa uvedenú sumu. Táto suma je zahrnutá do masy BSM ako aktíva a je predmetom vyporiadania.

17. Žalovaný žiadal vyporiadať náklady, ktoré zaplatil od roku 2006 do roku 2009 v súvislosti s nákladmi za užívanie nehnuteľností. Žalovaný v konaní preukázal, že vykonal tieto úhrady. Žalovaná nesúhlasila s týmito nákladmi s odôvodnením, že nehnuteľnosti neužívala. Na túto obranu žalobkyne nebolo možné prihliadnuť. Je preukázané, že náklady spojené s nehnuteľnosťami boli, boli hradené a obaja boli bezpodielovými spoluvlastníkmi týchto nehnuteľností. V rámci vyporiadania ale nebolo možné zohľadniť náklady z roku 2006, pretože v tom čase ešte trvalo BSM strán konania. Ide o sumu 299,74 eur. V roku 2007 boli žalovaným vynaložené náklady vo výške 389,26 eur. Tieto však bolo potrebné rozdeliť na náklady, ktoré vznikli počas trvania BSM, t.j. do 24.5.2007 a na náklady, ktoré vznikli po zániku BSM, pretože len tie mohli byť predmetom vyporiadania zaniknutého BSM. Ide o sumu 222,86 eur za obdobie od 24.5.2007 do 31.12.2007. Za celé obdobie od 24.5.2007 do 31.12.2009 je to suma spolu 368,36 eur.

18. Žalovaný žiadal vyporiadať zlaté šperky v hodnote 60.000 Sk. Medzi stranami nebolo sporné, že takéto veci existovali. Spornou bola skutočnosť, kde sa tieto veci nachádzajú, v koho držbe tieto veci sú, a to vzhľadom na rozdielne tvrdenia strán konania, keď tieto navzájom tvrdili, že ich má ten druhý. V konaní nebolo preukázané tvrdenie žalobkyne, že sa veci nachádzajú u žalovaného, ale ani tvrdenie žalovaného, že tieto veci by sa mali nachádzať u žalobkyne. Žalobkyňa ani žalovaný nepredložili ani neoznačili dôkaz, ktorý by preukázal ich tvrdenie, že šperky sú u toho druhého. So zreteľom na uvedené, nebolo možné tieto veci pojať do masy BSM ako aktíva a v tomto konaní ich vyporiadať medzi strany konania, pretože nie je preukázané, kde sa v skutočnosti tieto veci nachádzajú.

19. Žalobkyňa tvrdila, že rodičia jej dali 50.000 Sk pred uzavretím manželstva, ktoré použili so žalovaným na kúpu bytu, ktorý neskôr predali. Na pojednávaní dňa 17.8.2020 bola vypočutá matka žalobkyne. Tvrdila, že žalobkyňu dala peniaze, keď začali stavať (že to bol asi rok 2002) a to 2 x 50.000 Sk s tým, že jej ich vrátia, ale nevrátili. Okrem nich dvoch nebol nikto pri odovzdávaní tejto hotovosti. Neskôr dala ešte 2 x 50.000 Sk na Vianoce, tie dala každému dieťaťu, darovala ich im. Tvrdila, že žalobkyňu kúpila auto za 150.000 Sk, sedačku, práčku. Žalovaný uvedené poprel. Z výpovede svedkyne nevyplýva tvrdenie žalobkyne o tom, že jej matka poskytla peniaze v čase, keď kupovali byt. Iný dôkaz, ktorým by bolo jednoznačne nad akúkoľvek pochybnosť preukázané jej tvrdenie o investíciách 50.000 Sk v konaní žalobkyňa nepredložila, ani neoznačila. Žalobkyňa na svoje bremeno tvrdenia, neunesla bremeno dôkazu. Z týchto dôvodov nebolo možné na uvedené prihliadnuť ako na investície žalobkyne z výlučného majetku do BSM a ani ich zohľadniť pri vyporiadaní BSM. Žalobkyňa netvrdila, ani si neuplatnila pôžičky od matky do BSM a ani investície z prípadných darov, o ktorých sa vyjadrila svedkyňa, a preto nemôžu byť ani predmetom vyporiadania. Osobné motorové vozidlo nie je predmetom BSM, keďže ani jedna strana ho nenavrholo pojať do BSM.

20. Žalobkyňa tvrdila, že na stavbu rodinného domu použili aj úspory ich detí po dohode so žalovaným s tým, že tieto prostriedky vrátia. Žalovaný potvrdil, že deťom šetrili a aj to, že peniaze niekedy v roku 2003 vybrali, ale už tam nie sú, pričom chcel vedieť kde sú. V tomto smere ani jedna zo strán nepredložila ani neoznačila žiadne dôkazy o tom, že by to mal byť záväzok žalobkyne a žalovaného voči ich deťom, ktorý nevyporiadali do zániku BSM. Preto ani uvedené nemohlo byť predmetom vyporiadania ako pasíva.

21. Žalobkyňa tvrdila, že jej matka im požičala sumu 97.500 Sk na podnikanie žalovaného, a to v decembri 2004. Žalovaný tvrdenie žalobkyne poprel s tým, že je to vysoká suma a žalobkyňa ju spomenula až po 3 – 4 rokoch od zániku BSM. Uviedol, že matka žalobkyne mu žiadne peniaze nepožičala. Okrem toho ich ani nepotreboval, ako to vyplýva zo stavu jeho podnikania koncom roka 2004. Žalobkyňa na svoje tvrdenie predložila listinu o výbere hotovosti 100.000 Sk z účtu matky žalobkyne dňa 9.12.2004. Touto listinou bola potvrdená časť výpovede matky žalobkyne, ktorá bola ako svedkyňa vypočutá na pojednávaní dňa 17.8.2010 o tom, že takýto výber uskutočnila. O jej výpovedi v ostatnej časti však možno mať dôvodné pochybnosti vzhľadom na skutočnosť, že je tu príbuzenský a pokrvný vzťah žalobkyne a svedkyne, ale najmä vzhľadom na skutočnosť, že medzi žalovaným a svedkyňou boli zlé vzťahy, čo potvrdili žalovaný aj svedkyňa na pojednávaní. Okrem toho žalovaný nemal takúto pôžičku ako záväzok vedenú vo svojom účtovníctve, ako to vyplýva zo znaleckého posudku Ing. Šefčíkovej, PhD.. Týmito dôkazmi tak nebolo preukázané, že finančné prostriedky boli odovzdané na podnikanie žalovanému. Z týchto dôvodov nebolo možné na uvedenú pôžičku ako záväzok strán konania z titulu BSM prihladiť, zahrnúť do masy BSM ako pasívum a vyporiadať. Nebolo možné na túto sumu prihladiť ani ako na záväzok z podnikania, ktorý by bol spôsobilý znížiť hodnotu podnikania žalovaného, pretože v účtovníctve žalovaného sa nenachádza.

22. Žalovaný tvrdil, že pred uzavretím manželstva mal okolo 300.000 Sk, pričom rozpis tejto sumy pripojil na č. I. 85 (banková knižka 40.000 Sk, J. 50.000 Sk, G. J. L. – 10.000 Sk, G.. J. L. 12.000 Sk, M. G.. 13.000 Kč, stavebné sporenie 100.000 Sk, rakúsky šiling – 60.000 Sk, rodičia kúpa bytu – 50.000 Sk, N. G. J. L. – 20.000 Sk). Žalobkyňa uvedené neuznala. Za preukázanú vyhodnotil súd prvej inštancie iba hotovosť na vkladnej knižke v J. F. v sume 2.129,32 eur. V ostatnom žalovaný nepredložil, neoznačil žiadny dôkaz, ktorý by preukázal jeho tvrdenie o existencii ostatných tvrdených finančných prostriedkoch. Okrem toho ani prípadná existencia takýchto finančných prostriedkov nedokazuje, že by takéto prostriedky mali byť prípadnou investíciou z výlučného majetku žalovaného do BSM so žalobkyňou, pretože by musel preukázať bremeno tvrdenia (tvrdiť, na čo konkrétne, kedy, v akej sume bolo investované v rámci BSM) a okrem toho by musel uniesť bremeno dôkazu, teda preukázať svoje tvrdenie. Skonzumované, spotrebované finančné prostriedky nie sú investíciami. V konaní žalovaný preukázal existenciu vkladnej knižky s vkladom 2.129,32 eur, ale nepreukázal existenciu zvyšných peňažných prostriedkov. Pri sume preukázanej ale nepreukázal, na čo bola použitá (tvrdil, že na kúpu bytu a zariadenia do bytu). Preto nemôže byť vyporiadaná ako investície žalovaného do BSM.

23. Žalovaný tvrdil, že jeho rodičia aj príbuzní im vypomáhali opakovane finančne, materiálne aj prácou pri stave a rekonštrukcii rodinného domu. Predložil rozpis prác, činností, stavebného materiálu a finančných prostriedkov, ktoré mali predstavovať investície do ich rodinného domu, ktorý so žalobkyňou počas trvania manželstva stavali, predložil listiny, ktorým preukazoval svoje tvrdenia. V tomto smere navrhol vypočítať svojho otca. Výšku tejto pomoci vyčíslil sumou 19.400 eur. Žalobkyňa tvrdenia žalovaného neuznala. Otec žalovaného bol v konaní vypočutý ako svedok na pojednávaní dňa 17.8.2010. Jeho výpoveďou sa však žalovanému nepodarilo preukázať tvrdenia vyššie uvedené. Výpoveď jeho otca bola neurčitá, nekonkrétne. Nedokázal sa rozpamätať na konkrétne veci. Samotný žalovaný požiadal, aby bol výsluch jeho otca ukončený, ktorá skutočnosť vyplýva zo zápisnice o pojednávaní zo dňa 17.8.2010. Z listín, ktoré žalovaný predložil, nevyplýva, že by sa na úhrade zakúpeného stavebného materiálu či iných vecí v týchto dokladoch uvedených podieľali jeho rodičia alebo iné osoby. Pokiaľ sú na týchto dokladoch uvedené celé mená, tak je to meno žalovaného alebo je tam uvedené len priezvisko, ktoré majú žalovaný a jeho otec zhodné. Ani na jednom z predložených dokladov nie je uvedené meno jeho otca (O.). Z pokladničných dokladov zasa nevyplýva, že by platby tam uvedené, boli uhradené otcom žalovaného. Žalovaný nepredložil a neoznačil iné dôkazy, ktoré by jeho tvrdenie preukázali, dokázali. Neuniesol bremeno dôkazu o tomto svojom tvrdení a preto nebolo možné prejednať ho v rámci vyporiadania.

24. Žalovaný tvrdil, že žalobkyňa mala mať počas trvania BSM úspory v sume okolo 1.5 mil. Sk. Tvrdil, že žalobkyňa musela mať našetrené peniaze minimálne 50.000 eur, keď zaplatila preddavok

na kúpnu cenu za kúpu nehnuteľnosti v roku 2013. Uvedené tvrdenie nepreukázal. Žalobkyňa na pojednávaní dňa 21.6.2012 uviedla, že mala vkladné knižky, kde boli peniaze, čo jej rodičia dali pred uzavretím manželstva, ale boli vybraté na stavbu a ku zániku BSM neexistujú. Žalobkyňa takéto investície neuplatňovala. Žalovaný navrhol vypočítať matku žalobkyne, jej bývalého priateľa, jeho matku a jej terajšieho priateľa, ktorí by uvedené mohli potvrdiť (že mala vkladnú knižku, že šetrila). Tento dôkaz nebol vykonaný. Samotné tvrdenie, že vkladná knižka existovala, nepreukáže, či ku dňu zániku BSM mala alebo nemala žalobkyňa našetrované prostriedky, ktoré by mali patriť do BSM. Prípadná existencia vkladnej knižky nepreukáže ani to, že by žalobkyňa použila na kúpu nehnuteľnosti v roku 2013 finančné prostriedky, o ktorých tvrdí žalovaný, že patria do BSM. Tvrdenie žalovaného nebolo preukázané. Z týchto dôvodov takáto suma nemohla byť pojatá do masy BSM ako aktíva. Do masy BSM ako aktíva nemohla byť pojatá ani hodnota 60.000 eur, ako polovica hodnoty rodinného domu, ktorý žalobkyňa kúpila. Nebolo totiž preukázané, že by to bola suma tvoriaca masu BSM. Strany konania mali zostatky na účtoch a vkladných knižkách zostatok ku dňu zániku BSM, a preto tieto patria do BSM ako aktíva, keď opak tvrdený, ani preukázaný nebol. Okrem týchto prostriedkov v konaní nebolo preukázané, že by žalobkyňa ku dňu zániku BSM disponovala ďalšími finančnými prostriedkami, ktoré by patrili do zaniknutého BSM.

25. Strany konania ku dňu zániku BSM, t.j. ku dňu 24.5.2007 mali úver zo ŠFRB. Tento bol ku dňu vyporiadania splatený. Preto nie je možné zohľadniť ho ako pasívum pri vyporiadaní. Kontokorentný úver na podnikateľskom účte žalovaného je zohľadnený v hodnote podnikania. Žalobkyňa ani žalovaný neuniesli dôkazné bremeno o existencii pôžičiek od príbuzných, žalobkyňa od matky, žalovaný od rodičov a od sestry. Pri vyporiadaní BSM bolo potrebné vychádzať z toho, že BSM strán konania už nezaťažuje žiadny úver, ani pôžičky. Bolo však potrebné zohľadniť, ktorý z nich a akou sumou od zániku BSM do januára 2015 zaplatil na úver zo ŠFRB. Strany konania nepreukázali ani existenciu investícií zo svojho výlučného majetku do BSM.

26. Žalovaný navrhol výsluch znalcov. Tento dôkaz súd prvej inštancie nevykonal. Svedkyňu Ing. Tokovicsovú nevyočul, nakoľko medzičasom boli nehnuteľnosti, ktoré znalkyňa oceňovala, predané. Jej výsluch by bol preto nadbytočným a ne hospodárnym. Ing. Harsányiová vo svojom znaleckom posudku hneď v úvodnej časti uviedla ako postupovala pri vypracovaní znaleckého posudku a z čoho vychádzala. Čo sa týka stanovenia jednotlivých vstupných cien a ich zostatkovej hodnoty, aj v tomto smere znalecký posudok obsahuje odpovede na otázky žalovaného. Jej výsluch preto súd nepovažoval za potrebný. Znalkyni Ing. Šefčíkovej, PhD. boli v konaní doručené vyjadrenia strán konania, ku ktorým sa vyjadrila. Vo svojich dvoch znaleckých posudkoch a v znaleckom úkone opísala aj postup, z ktorého vychádzala pri vypracovaní znaleckých posudkov. Poukázala aj na skutočnosť, že ani pri dodatočne predložených dokladoch neboli predložené všetky doklady. Pokiaľ sa týka skladových zásob, nebola predložená kompletná účtovná dokumentácia. Znalkyňa mohla vychádzať len z údajov a dokladov, ktoré jej boli predložené. Vzhľadom na to, že znalkyňa písomne zodpovedala jednotlivé námietky žalovaného, súd prvej inštancie dospel k záveru, že jej výsluch nie je nevyhnutný. Matka žalovaného v konaní ako svedkyňa nebola vypočutá, jej výsluch žalovaný ani nenavrhol, len v námietke zaujatosti poukázal na to, že nebola ako svedkyňa volaná. Pod sp. zn. 1T/42/2010 bolo vedené trestné konanie ohľadne tvrdenia žalobkyne voči žalovanému, že jej bráni v užívaní domu, že ju nepúšťa do domu. Žalovaný bol spod obžaloby oslobodený, ako to vyplýva z jeho vyjadrenia. Uvedené ale nesúvisí s predmetom tohto konania, a preto predmetný spis nebol pripojený. Obidve strany konania navrhovali vykonať dokazovanie o pohyboch na účtoch toho druhého aj za obdobie počas trvania manželstva, a to za rôzne dlhé obdobia. V tomto smere súd prvej inštancie dokazovanie nevykonal, pretože by išlo o dokazovanie nad rámec dokazovania potrebného pre toto konanie. Predmetom konania je vyporiadanie zaniknutého BSM, teda toho, čo existovalo ku dňu zániku BSM, t.j. ku dňu 24.5.2007.

27. Žalobkyňa k žalobe pripojila znalecký posudok Ing. Gaalovej č. 59/2007 z 28.11.2007 o stanovení všeobecnej hodnoty rodinného domu s príslušenstvom (č.l. 17 -31). Uvedený znalecký posudok žalovaný neuznal č.l. 53 – 57 – vyjadrenie žalovaného datované dňom 20.10.2008). Znalec Ing. Vojtech Binder vypracoval znalecký posudok na posúdenie možnosti reálnej delby pozemkov č. 2/2011 dňa 18.2.2011 (č.l. 282 - znalecký posudok Ing. Bindera). Znalkyňa Ing. Tokovicsová vypracovala znalecký posudok č. 14/2011 dňa 11.5.2011 na ocenenie nehnuteľností a na posúdenie možnosti reálnej delby domovej nehnuteľnosti (č.l. 290 – znalecký posudok Ing. Tokovicsovej). V priebehu konania žalobkyňa a žalovaný spoločne predali nehnuteľnosti, ktoré boli predmetom BSM, a vyporiadali sa s jej kúpnu cenou

a tiež so sumou, ktorá bola poukázaná súdnemu exekútorovi. Keďže ku dňu rozhodnutia strany konania už neboli vlastníckmi nehnuteľnosťí, bolo by nadbytočné hodnotenie týchto dvoch znaleckých posudkov.

28. Na základe vykonaného dokazovania bolo ustálené, že do masy BSM patria aktíva - uvedené vo výroku I. rozsudku - hnuťelné veci pod bodom a) u žalobkyne v hodnote 1.468,58 eur, hnuťelné veci pod bodom a) u žalovaného v hodnote 1.548,30 eur, zostatková hodnota b) u žalobkyne v hodnote 81,26 eur, zostatková hodnota b) u žalovaného v hodnote 27,87 eur, zostatok na účte žalobkyne c) v hodnote 2.049,19 eur, zostatok na vkladnej knižke d) u žalobkyne v hodnote 12,28 eur, zostatok na vkladných knižkách žalovaného c) a d) v hodnote 31,57 eur + 6,11 eur = 37,68 eur, a hodnota podnikania žalovaného e) vo výške 8.408,74 eur, teda spolu 13.633,90 eur. Masa BSM tvorí zároveň aj čistú hodnotu BSM, lebo strany nemajú pasíva, ktoré by bolo potrebné vyporiadať. Pri vyporiadaní súd vychádzal z toho, že podiely oboch strán sú rovnaké. Žalobkyňa aj žalovaný by mali dostať z čistej hodnoty BSM polovicu, t.j. hodnotu 6.816,95 eur (13.633,90 eur : 2). Žalobkyni boli prikázané do výlučného vlastníctva hnuťelné veci, ktoré má v držbe, zostatkovú hodnotu bicykla, zostatok na účte a zostatok na vkladnej knižke v celkovej hodnote 3.611,31 eur (1.458,58 + 81,26 + 2049,19 + 12,28). Dostane tak o 3.205,64 eur menej ako je polovica čistej hodnoty BSM (6.816,95 eur – 3.611,31 eur). Žalovanému boli prikázané do výlučného vlastníctva hnuťelné veci, ktoré má v držbe, zostatkovú hodnotu mikrovlnnej rúry, zostatky na vkladných knižkách a hodnotu podnikania v celkovej hodnote 10.022,59 eur (1.548,30 + 27,87 + 31,57 + 6,11 + 8.408,74). Dostane tak o 3.205,64 eur viac, ako je čistá hodnota BSM (10.022,59 – 6.816,95).

29. V rámci BSM bola vyporiadaná aj suma 4.301,57 eur, ktorú na úvere zo ŠFRB zaplatila od zániku BSM do januára 2015 žalobkyňa a suma 2.310,85 eur, ktorú zaplatil za to isté obdobie žalovaný. Súčet úhrad predstavuje sumu 6.612,42 eur. Každý z bývalých manželov by mal znášať polovicu týchto úhrad, teda sumu 3.306,21 eur (6.612,42 eur : 2). Keďže žalobkyňa zaplatila 4.301,57 eur, zaplatila o viac 995,36 eur viac ako je polovica, ktorú mala zaplatiť (4.301,57 – 3.306,21). Žalovaný zaplatil 2.310,85 eur a tak zaplatil o 995,36 eur menej ako je polovica, ktorú mal zaplatiť (3.306,21 – 2.310,85).

30. Žalovaný po zániku BSM zaplatil náklady spojené s užívaním nehnuteľností, a to v sume 368,36 eur. Tieto náklady mali strany konania znášať v rovnakom pomere, teda v 1 -ici, čo predstavuje sumu 184,18 eur. Žalobkyňa na náklady nezaplatila nič, teda by mala zaplatiť polovicu z celkových nákladov, tj. sumu 184,18 eur.

31. Výslednou sumou je suma 3.976,82 eur, ktorú je povinný žalovaný zaplatiť žalobkyni, pretože z BSM dostal o túto viac ako bola jeho polovica, a to aj po zohľadnení úhrad, ktoré realizoval (dostal o 3.205,64 eur viac ako polovica čistej hodnoty BSM, zaplatil na úvere o 995,36 menej než je polovica vykonaných úhrad a na nákladoch spojených s užívaním nehnuteľností zaplatil o 184,18 eur viac ako je polovica). Žalobkyňa dostala o túto sumu menej (dostala o 3.205,64 menej ako je polovica čistej hodnoty BSM, na úvere zaplatila o 995,36 viac ako je polovica úhrad a na nákladoch nezaplatila nič, teda zaplatila o 184,18 eur menej ako je polovica úhrad).

32. Uznesením 8C/68/2008-271 zo dňa 10.12.2010 bolo vo veci nariadené znalecké dokazovanie na ocenenie nehnuteľností, na ocenenie hnuťelných vecí a znalecké dokazovanie geodetom na reálnu deľbu pozemkov. Žalobkyni a žalovanému bola uložená povinnosť zaplatiť preddavok na trovy dôkazu v sume po 400 eur. Uznesením 8C/68/2008-298 zo dňa 17.6.2011 bolo nariadené znalecké dokazovanie na podnikanie žalovaného. Žalobkyni aj žalovanému bola uložená povinnosť zaplatiť preddavok na trovy dôkazu v sume po 400 eur. Žalovaný k uzneseniu z 10.12.2010 ako aj k uzneseniu z 17.6.2011 podal návrh na oslobodenie od súdnych poplatkov. Uznesením 8C/38/2008-514 z 20.2.2013 bolo nariadené znalecké dokazovanie v kontexte dodatočne predložených listín. Žalobkyni aj žalovanému bola uložená povinnosť zaplatiť preddavok na trovy dôkazu po 400 eur. Žalovaný dňom 28.2.2013 požiadal o oslobodenie od súdnych poplatkov.

33. Žalovaný po doručení uznesenia o nariadení znaleckého dokazovania a uložení povinnosti zaplatiť preddavok na trovy dôkazu požiadal o oslobodenie od súdnych poplatkov s odôvodnením, že jeho osobné a majetkové pomery sú nepriaznivé. Berúc do úvahy jeho návrh a listiny, ktoré k návrhu na priznanie oslobodenia pripojil, bolo žalovanému výrokom III. rozsudku priznané oslobodenie od súdnych poplatkov, keď bolo preukázané, že žalovaný bol vedený ako uchádzač o zamestnanie v evidencii ÚPSVaR a poberal dávku hmotnej núdze (§ 254 CSP).

34. Vzhľadom na priznané oslobodenie od súdnych poplatkov súd prvej inštancie výrokom IV. rozsudku zrušil uznesenia súdu, ktorými bola žalovanému uložená povinnosť zaplatiť preddavky na trovy dôkazu.

35. Keďže vyporiadanie BSM podlieha poplatkovej povinnosti (výška poplatku je 3 % z hodnoty, ktorá bola predmetom vyporiadania - položka 6b sadzobníka k zákonu o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov - ďalej len „zákon o súdnych poplatkoch“), žalobkyni bola výrokom V. rozsudku uložená povinnosť zaplatiť polovicu hodnoty súdneho poplatku (1,5 %), ktorá zodpovedá sume 309 eur. Žalovanému nemohla byť uložená povinnosť zaplatiť druhú časť súdneho poplatku, pretože mu bolo v konaní priznané oslobodenie od súdnych poplatkov (§ 2 ods. 2 zákona o súdnych poplatkoch).

36. Súd prvej inštancie výrokom VI. rozsudku vyslovil, že o trovách konania bude rozhodnuté až po právoplatnosti tohto rozsudku s poukazom na čl. 4 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) s odôvodnením, že v konaní bolo vykonané znalecké dokazovanie, znalci si v konaní uplatnili trovy znaleckého dokazovania a v konaní je potrebné vyporiadať trovy štátu.

37. V závere odôvodnenia rozsudku súd prvej inštancie poukázal na to, že žalovaný podal sťažnosť kvôli zaujatosti, datovanú dňom 8.8.2022, podanie označené ako odvolanie, v ktorom nesúhlasil s vrátením spisu bez rozhodnutia (odvolacím súdom o námietke zaujatosti) a podanie obsahuje námietku. Dňa 26.10.2022 doručil do spisu opätovnú sťažnosť a dňa 4.11.2022 podanie označené ako odvolanie proti vyjadreniu sudkyne na podanie sťažnosti, zaujatosti a zhlásenie trestného činu v konaní BSM 8C/68/2008. Z obsahu podaní vyplýva, že ide o námietku zaujatosti, ktorá smeruje voči postupu sudkyne v konaní a voči rozhodovacej činnosti. Okrem toho tvrdí vzťah žalobkyni a bývalého sudcu súdu prvej inštancie. Obsahovo ide o námietku, ktorá už bola skôr posúdená Krajským súdom v Trnave. Okrem toho od pojednávania, ktoré bolo dňa 13.10.2022, bola podaná aj oneskorene, týka sa procesného postupu sudkyne, hodnotenia dôkazov. Z týchto dôvodov na tieto námietky nebolo možné prihliadnúť (§ 49 ods. 3, 52 ods. 2 a § 53 CSP).

38. Proti rozsudku súdu prvej inštancie vo výrokoch I. a II. podal odvolanie žalovaný s návrhom, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Odvolanie odôvodnil právne § 365 ods. 1 písm. a/ neboli splnené procesné podmienky, b/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, e/ súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f/ súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g/ zistený skutkový stav neobstoí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené.

39. Vo vzťahu k odvolacím dôvodom podľa § 365 ods. 1 písm. a/ a c/CSP žalovaný uviedol, že niekoľkokrát namietal zaujatosť a nestrannosť zákonnej sudkyne z dôvodu jej známostí, ale najmä z dôvodu, že už v minulosti bol iným sudcom (kolegom zákonnej sudkyne) Okresného súdu Dunajská Streda nezákonne (neprávoplatne) odsúdený (konanie bolo vedené pod sp. zn. 1T/42/2010), o čo v konečnom dôsledku právoplatne rozhodol Krajský súd v Trnave. Na posúdenie skutočnosti, či je sudca zaujatý alebo nezaujatý, nestačí subjektívne vyhodnotenie tejto skutočnosti sudcom alebo nadriadeným súdom, ale sudca sa ako nestranný a nezaujatý musí takto javiť aj v očiach strán konania. Z množstva podaní a sťažností žalovaného je zrejmé, že zákonná sudkyňa, resp. viacerí sudcovia Okresného súdu Dunajská Streda a okolitých súdov, najmä z dôvodu známostí so sudcom JUDr. Ladislavom Pirosom, sa takto v očiach žalovaného nejavia. Zákonná sudkyňa mala byť v tomto prípade podľa žalovaného vylúčená z pojednania tejto veci.

40. Žalovaný ďalej uviedol, že súd prvej inštancie mu prikázal do vlastníctva „hodnotu podnikania“ bez toho, aby posudzoval, ktoré jednotlivé a konkrétne veci tvoria predmet podnikania a posudzoval ich hodnotu, resp. existenciu k času vyporiadania. Okrem toho, žalovaný osobitne napádal aj spôsob výpočtu tejto hodnoty v konaní. Vo vzťahu k odvolacím dôvodom podľa § 365 ods. 1 písm. b/, e/ a g/ CSP žalovaný uviedol, že v konaní navrhol vykonanie viacerých dôkazov, ktoré súd odmietol. Návrhy na vykonanie dokazovania smerovali k preukázaniu tvrdení žalovaného, ktoré v konaní uvádzal, a ktoré mohli byť preukázané v prípade, že by súd takéto dokazovanie umožnil. Žalovaný poukázal najmä na odmietnutie dôkazu vypočutím žalovaným navrhovaných svedkov (P., I. B., Q. R.). Ďalej namietal nedôsledné zisťovanie súdu ohľadom vkladných knižiek alebo účtov žalobkyni v bankách,

keď tieto súd zisťoval len na aktuálne priezvisko žalobkyne „B.“, a nie na jej pôvodné priezvisko „A.“. Takýmto postupom súd ani nemohol overiť žalovaným tvrdené skutočnosti, keďže účty alebo vkladné knižky v bankách mohli byť vedené na pôvodné priezvisko žalobkyne, pokiaľ si neskôr v bankách nepožiadala, resp. neinformovala o zmene svojho priezviska. V súvislosti s existenciou alebo neexistenciou úspor žalobkyne ostala nevyriešená skutková okolnosť, z čoho žalobkyňa financovala nadobudnutie nehnuteľnosti v roku 2013. Žalovaný je presvedčený, že kúpu nehnuteľnosti žalobkyňa financovala z úspor vytvorených počas trvania manželstva, teda z prostriedkov, patriacich do BSM, ktoré neboli v konaní zohľadnené. Žalovaný tiež chcel preukázať skutočnosť, že žalovaná si prisvojila hotovosť z jeho „podnikania“, čo súd vyhodnotil ako nepreukázané tvrdenie žalovaného. Súd v konaní v rámci vypořádania nezohľadnil pôžičku od rodičov žalovaného, ktorej existenciu tvrdil žalovaný a potvrdil vo svojej výpovedi aj jeho otec na pojednávaní. Podobne súd vyhodnotil pôžičku od sestry žalovaného. Súd viaceré položky majetku uviedol dvakrát, raz ako hnuťelný majetok, kde ich konkrétne špecifikoval a raz ako „súčasť“ podnikania. Bez presnej identifikácie vecí v „podnikaní“ nie je možné ustáliť, ktoré veci boli súdom do masy BSM započítané duplicitne, a teda nesprávne. Napriek existencii zlatých šperkov, tieto súd rovnako do vypořádania nezahrnul. Súd do vypořádania nezahrnul náklady v spojitosti s financovaním stavby spoločného rodinného domu. Súd nezohľadnil ani vnos žalovaného do BSM – išlo o financie, ktoré boli z väčšej časti použité na financovanie kúpy bytu v D. A. v roku 1995.

41. Žalovaný nesúhlasil s ohodnotením majetku znaleckým posudkom znalkyne Ing. Harsányiovej a ani so znaleckým posudkom vypracovaným znalkyňou Ing. Šefčíkovou, ktorá podľa jeho názoru ohodnotenie vypracovala nesprávne a k nesprávnemu dátumu (k 15.5.2007 a nie k 24.5.2007), pričom medzi výdavky nezahrnula všetky ním uvádzané položky. Uviedol, že znalkyňa vylúčila z rozdelenia majetku jeho osobný majetok, ktorý zobrala žalobkyňa a ktorý uviedla vo vyjadrení zo dňa 9.3.2016 (č. 1 televízny prijímač, č. 2 video rekordér, č. 3 kuchynský luster, č. 4 chladnička s mrazničkou Whirlpool, č. 5 varná plocha Whirlpool, č. 9 vysávač Philips, č. 11 stropný luster predsieň, č. 25 digestor, č. 52 koberec kusový 4x3m 1 ks, č. 56 kuchynský riad Ametist irídium, č. 67 písací stôl dievčenská izba, č. 73 koberec behúň dievčenská izba, č. 76 garniža kuchyňa, č. 82 posteľná súprava čistá strižná vlna; bez čísla - ďalšie kuchynské riady, príbory, krištále, kuchynský robot, čajové a kávové sety, vázy, ozdobné porcelány, tanierne v rôznych veľkostiach a hĺbkach, porcelánové sety, poháre, hotovosť 40.000 Sk, zlato v hodnote 60.000 Sk, jeho osobné veci). Poukázal na to, že vyjadrenie žalobkyne zo dňa 9.3.2016 sa zo spisu stratilo a tiež, že niektoré ním znalkyni predložené doklady zmizli z účtovníctva, čo sa prejavilo v nesprávnom ohodnotení masy BSM a následne aj v jeho neprospech v rozhodnutí vo veci samej.

42. Proti rozsudku súdu prvej inštancie vo výrokoch III., IV. a V. podala odvolanie žalobkyňa s návrhom, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch zrušil a vec mu vrátil v danom rozsahu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Odvolanie odôvodnila právne § 365 ods. 1 písm. f/ CSP (súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam) a ust. § 365 ods. 1 písm. h/ CSP (rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci). Odvolaním napadnutými výrokmi súd prvej inštancie žalovaného oslobodil od súdnych poplatkov (výrok III.), zrušil povinnosť žalovaného zaplatiť predavky na trovy dôkazu v sume 400 eur (výrok IV.) a jej uložil povinnosť zaplatiť súdny poplatok 309 eur do 3 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku (výrok V.). Podľa žalobkyne sú dotknuté výroky nedostatočne odôvodnené, nezodpovedajú zistenému skutkovému stavu a sú v rozpore so zákonom.

43. Žalobkyňa poukázala na ust. § 254 CSP, ktoré upravuje možnosť individuálneho oslobodenia od súdnych poplatkov, ak to odôvodňujú pomery strany. Súd rozhoduje o oslobodení na návrh strany. Zákon nerieši explicitne, že priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov má spätnú väzbu, teda možnosť priznania spätnej účinnosti. CSP umožňuje spätnú účinnosť len pri odňatí oslobodenia, ak sa do právoplatného skončenia konania preukáže, že pomery strany neodôvodňujú alebo neodôvodňovali oslobodenie od súdneho poplatku. Z napadnutého rozsudku vyplýva, že žalovaný zrejme podal návrh na oslobodenie od súdnych poplatkov po nariadení znaleckého dokazovania v roku 2010, v roku 2011 a v roku 2013. Súd o tomto návrhu rozhodol až napadnutým rozsudkom, teda spätne, pričom vychádzal z pomerov žalovaného, ktoré deklaroval v minulosti, najneskoršie v roku 2013. I keď sám súd prvej inštancie uvádza, že v priebehu konania (ktoré sa začalo 3.4.2008 na súde prvej inštancie a vo veci bolo rozhodnuté až 11.11.2022), strany konania 17.5.2021 predali nehnuteľnosti pôvodne zaradené do masy BSM a z tohto predaja žalovaný získal 100.000 eur, z ktorých zaplatil nedoplatok úveru vymáhaný v exekúcii. Je teda zrejme, že prinajmenšom pomery žalovaného v roku 2021 a 2022 nemohli byť také, ktoré by odôvodňovali záver, že by žalovaný nemohol splniť poplatkovú povinnosť. Zostalo nevyjasnené,

či a ako sa zmenili a upravili pomery žalovaného (rodinné, sociálne, majetkové) od roku 2013, keď do rozsudku súdu ubehlo 9 rokov a keď žalovaný preukazoval, že jeho príjem predstavoval iba sociálne dávky. V tomto ohľade nebol zistený potrebný skutkový stav, ktorý by odôvodňoval priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov so spätnou účinnosťou na celé konanie. Súd prvej inštancie priznal oslobodenie až v roku 2022 bez toho, aby mal dostatok dôkazov o tom, že splnenie poplatkovej povinnosti nemožno už ani v roku 2022 od žalovaného spravodlivo žiadať.

44. Vo vzťahu k výroku V. žalobkyňa uviedla, že podľa položky 6b prílohy zákona o súdnych poplatkoch (sadzovníka súdnych poplatkov) je potrebné vychádzať v prípade vyporiadania BSM z predmetu konania. V prípade ukončenia konania rozsudkom predstavuje súdny poplatok 3% z ceny predmetu konania. V danom prípade je základom poplatku cena všetkých vecí patriacich do BSM i ostatných hodnôt, ktoré sa pritom vyporiadajú (§ 7 ods. 8 zákona o súdnych poplatkoch). Súd prvej inštancie neuviedol z akej hodnoty základu vypočítal pre žalobkyňu súdny poplatok vo výške 309 eur ako polovicu hodnoty súdneho poplatku.

45. Žalovaný s odvolaním žalobkyne nesúhlasil a rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch III. IV. a V. (napadnutých žalobkyňou) označil za zákonný a zodpovedajúci skutkovému stavu veci. Uviedol, že napadnutie III. výroku rozsudku, ktorým bol žalovaný oslobodený od súdnych poplatkov zákon nepripúšťa (§ 357 CSP) a súčasne žalobkyňa nie je v tejto veci aktívne vecne legitimovaným subjektom (§ 359 CSP). Žalobkyňa nie je subjektom aktívne vecne legitimovaným na podanie odvolania ani vo vzťahu k výroku IV. rozsudku. Výrok V. rozsudku sa žalovaného priamo nedotýka. Žalovaný preto navrhol, aby odvolací súd podľa § 386 CSP vo vzťahu k výrokom III. a IV. odvolanie žalobkyne odmietol.

46. Žalobkyňa odvolanie žalovaného označila za nedôvodné. Poukázala na to, že dôvody odvolania sú totožné s námietkami žalovaného vznášanými v priebehu konania, pričom súd prvej inštancie sa týmito námietkami vysporiadal v plnom rozsahu. Tvrdenia žalovaného sú skresľované, nepravdivé a v konaní nepreukázané. Žalobkyňa rozhodnutie súdu prvej inštancie vo veci samej (výroky I. a II.) považuje za správne a v tejto časti navrhla rozsudok ako vecne správny potvrdiť.

47. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolania žalobkyne i žalovaného boli podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na verejnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP), a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné a odvolanie žalobkyne je potrebné odmietnuť.

48. Podľa § 191 ods. 1 a 2 CSP, dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo (ods. 1). Vierohodnosť každého vykonaného dôkazu môže byť spochybnená, ak zákon neustanovuje inak (ods. 2).

49. Podľa § 218 ods. 1 CSP, obsah rozhodnutia vo veci samej vysloví súd vo výroku rozsudku. Vo výroku súd rozhodne tiež o nároku na náhradu trov konania, ak sa o ňom nerozhodne samostatne.

50. Podľa § 355 ods. 1 a 2 CSP, proti rozsudku súdu prvej inštancie je prípustné odvolanie, ak to zákon nevyučuje (ods. 1). Proti uzneseniu súdu prvej inštancie je prípustné odvolanie, ak to zákon pripúšťa (ods. 2).

51. Podľa § 357 CSP, odvolanie je prípustné proti uzneseniu súdu prvej inštancie o a) zastavení konania, b) odmietnutí podania vo veci samej, c) odmietnutí žaloby na obnovu konania, d) návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia alebo zabezpečovacieho opatrenia, e) zrušení neodkladného opatrenia alebo zabezpečovacieho opatrenia podľa § 334 a 335 ods. 1, f) návrhu na opravu chýb v písaní a počítaní a iných zrejmych nesprávností, okrem odôvodnenia, g) zamietnutí návrhu na doplnenie rozsudku, h) zamietnutí návrhu na zrušenie rozsudku pre zmeškanie, i) návrhu na predbežnú vykonateľnosť rozsudku, j) odklade vykonateľnosti rozhodnutia, k) povinnosti zložiť zábezpeku vo veciach práva duševného vlastníctva, l) zabezpečení dôkazného prostriedku, m) nároku na náhradu trov konania, n) prerušenia konania podľa § 162 ods. 1 písm. a) a § 164, o) návrhu na uznanie cudzieho rozhodnutia, o

návrhu na vyhlásenie vykonateľnosti cudzieho rozhodnutia a vo veciach výkonu cudzieho rozhodnutia, p) postúpení právomoci do cudziny.

52. Podľa § 386 CSP, odvolací súd odmietne odvolanie, ak

- a) bolo podané oneskorene,
- b) bolo podané neoprávnenou osobou,
- c) smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je odvolanie prípustné, alebo
- d) nemá náležitosti podľa § 363, ak pre vady odvolania nemožno v odvolacom konaní pokračovať.

53. Podľa § 379 CSP, odvolací súd je rozsahom odvolania viazaný okrem prípadov, ak a/ od rozhodnutia o napadnutom výroku závisí výrok, ktorý odvolaním nebol dotknutý, b/ ide o nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 a odvolanie podal len niektorý zo subjektov, c/ určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu.

54. Podľa § 380 ods. 1 CSP, odvolací súd je odvolacími dôvodmi viazaný.

55. Podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne (ods. 1). Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody (ods. 2).

56. Odvolací súd sa v prvom rade zaoberá otázkou prípustnosti odvolaní, vychádzajúc z toho, že žalovaný podal odvolanie voči výrokom I. a II. rozsudku a žalobkyňa voči výrokom III., IV. a V. rozsudku.

57. V civilnom sporovom konaní platí zásada, že ten, komu bola rozhodnutím spôsobená ujma, má právo na riadne opravné konanie, ktoré je iniciované podaním riadneho opravného prostriedku, ktorým je odvolanie. Toto právo však nie je bezvýnimčné, preto zákon podmieňuje vykonanie odvolacieho konania naplnením tzv. procesných podmienok prípustnosti odvolania. Preto je prvotnou úlohou odvolacieho súdu, skôr ako pristúpi k posudzovaniu dôvodnosti podaného odvolania z jeho vecnej stránky, posúdiť, či odvolateľ splnil všetky zákonom vyžadované podmienky, ktoré odvolaciemu súdu umožnia odvolanie meritórne prejednať. Ak to tak nie je, rozhodne o odmietnutí odvolania bez toho, aby skúmal vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia. Záver o tom, že podané odvolanie je prípustné, predpokladá objektívnu prípustnosť odvolania (existencia uznesenia, proti ktorému zákon pripúšťa odvolanie), ako aj subjektívnu prípustnosť odvolania (odvolanie musí podať oprávnená osoba).

58. Podľa všeobecnej úpravy CSP je odvolanie prípustné proti uzneseniu súdu prvej inštancie, ak to zákon pripúšťa. Zákon pripúšťa v civilnom sporovom konaní odvolanie proti uzneseniam, ktoré sú taxatívne vymenované v ustanovení § 357 CSP. Proti iným uzneseniam v civilnom sporovom konaní odvolanie nie je prípustné. Neprípustnosť odvolania tak znamená, že zákon výslovne vylučuje možnosť rozhodnutie súdu prvej inštancie napadnúť riadnym opravným prostriedkom. Preto výpočet prípadov, v ktorých je prípustné podať odvolanie proti uzneseniu treba považovať za taxatívny a možno ho rozšíriť len zákonom.

59. Vyššie uvedený záver nie je spôsobilé ovplyvniť ani nesprávne poučenie súdu prvej inštancie o prípustnosti odvolania proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, keďže ustanovenie § 362 ods. 3 CSP poskytuje stranám ochranu len v prípade nesprávneho poučenia o neprípustnosti odvolania. Skutočnosť nesprávneho poučenia strán sporu o prípustnosti odvolania proti napadnutému rozhodnutiu zo strany súdu totiž nezakladá ich procesnú legitímáciu uplatnenia tohto opravného prostriedku, keďže jeho prípustnosť je ex lege vylúčená (por. uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Sžf/47/2010 zo dňa 7.12.2010 a sp. zn. 1Obo/15/2018 zo dňa 4.12.2018).

60. Podľa § 218 ods. 1 CSP súd výrokom rozsudku vyslovuje len obsah povinnosti vo veci samej, ako aj rozhodnutie o trovách konania. Z praktických dôvodov sa v súdnej praxi ponímajú do výroku rozsudku aj ďalšie procesné rozhodnutia, ktoré však podľa citovaného ustanovenia nie sú súčasťou rozsudku v materiálnom zmysle. Ide v skutočnosti o uznesenia, ktoré boli len z dôvodov hospodárnosti formálne poňaté do výroku rozsudku. Takúto povahu majú aj výroky III., IV. a V. rozsudku súdu prvej inštancie, aj keď sú formálnou súčasťou výroku rozsudku.

61. Súd prvej inštancie výrokom III. rozsudku žalovanému priznal oslobodenie od súdnych poplatkov podľa § 254 CSP a výrokom IV. zrušil uznesenia súdu prvej inštancie o povinnosti žalovaného zaplatiť preddavky na trovy dôkazu v sume po 400 eur č. k. 8C/68/2008-271 zo dňa 10.12.2010, č. k. 8C/68/2008-298 zo dňa 17.6.2011 a č. k. 8C/8/2008-514 zo dňa 20.3.2013. V prejednávanej veci vo vzťahu k týmto výrokom išlo potom o prípad nedostatku subjektívneho oprávnenia žalobkyne ako odvolateľky na podanie odvolania v kombinácii s objektívnou neprípustnosťou odvolania. Prípustnosť odvolania proti predmetným rozhodnutiam zo znenia ustanovení § 357 CSP nevyplýva, z čoho možno vyvodiť jediný záver, že proti nim nie je odvolanie objektívne prípustné. Pri posudzovaní subjektívnej prípustnosti odvolania je nutné vychádzať z toho, že právo podať odvolanie prináleží len tej strane sporu, ktorej bola rozhodnutím spôsobená ujma (§ 359 CSP), pričom v danom prípade žalobkyňi výrokmi III. a IV. žiadna ujma na jej procesných právach spôsobená nebola, a preto nie je osobou subjektívne oprávnenou na podanie odvolania.

62. Výrokom V. rozsudku súd prvej inštancie žalobkyňi uložil povinnosť zaplatiť Okresnému súdu Dunajská Streda súdny poplatok 309 eur do troch dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku. Podľa § 14 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch sa na konanie vo veciach poplatkov primerane použijú ustanovenia CSP (okrem § 357 písm. a/ CSP), ak tento zákon neustanovuje inak. Pretože tento zákon nemá žiadne ustanovenia o prípustnosti odvolania proti uzneseniu o súdnom poplatku, treba na posúdenie jeho prípustnosti použiť ustanovenia CSP. Ako je uvedené vyššie, uznesenia, proti ktorým je odvolanie prípustné, sú vymedzené v § 357 CSP, uznesenie o súdnom poplatku sa však medzi nimi nenachádza a prípustnosť odvolania nevyplýva ani zo žiadneho iného ustanovenia zákona č. 71/1992 Zb., ani iného zákona. Ani odvolanie proti tomuto rozhodnutiu (majúcemu povahu uznesenia) tak podľa § 355 ods. 2 CSP nie je objektívne prípustné.

63. Odvolací súd preto o odvolaní žalobkyne, postihnutom vyššie zmienenými nedostatkami, rozhodol podľa § 386 písm. b/ a c/ CSP odmietnutím jej odvolania.

64. Žalovaný podal odvolanie voči výrokom I. a II. rozsudku, proti ktorým zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), a to ako strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), teda ako osoba oprávnená na podanie odvolania proti výrokom I. a II. rozsudku. Pretože žalovaným podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a žalovaný v ňom použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. a/, b/, c/, e/, f/, g/ CSP), odvolací súd pristúpil k vecnému prieskumu meritérneho rozhodnutia v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 CSP) a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je opodstatnené a preskúmaný rozsudok vo výrokoch I. a II. je vecne správny.

65. Odvolací súd v celom rozsahu preberá skutkový stav zistený súdom prvej inštancie, ktorý dospel k správny skutkovým zisteniam, pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre meritérne rozhodnutie, pričom sa vysporiadal s podstatnými argumentmi oboch strán sporu. Pretože odvolací súd v celom rozsahu zdieľa i právne závery prvoinštančného súdu vo veci, ktorý na vec aplikoval správne zákonné ustanovenia a tieto v súvislosti s danou vecou i správne vyložil, s poukazom na ust. § 387 ods. 2 CSP odvolací súd odkazuje na písomné vyhotovenie napadnutého rozsudku, v ktorom súd prvej inštancie podrobne odôvodnil svoje závery. Odvolací súd ani s prihliadnutím na odvolacie argumenty nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov prvoinštančného súdu odchýliť.

66. Žalovaný v podanom odvolaní namietal, že vo veci rozhodovala sudkyňa, o ktorej nezaujatosti možno mať dôvodné pochybnosti (čo predstavuje odvolací dôvod vymedzený v § 365 ods. 1 písm. c/ CSP).

67. Podľa § 52 ods. 1 a 2 CSP, strana má právo z dôvodov uvedených v § 49 uplatniť námietku zaujatosti (ods. 1). V námietke zaujatosti musí byť okrem všeobecných náležitostí podania uvedené, proti komu smeruje, dôvod, pre ktorý má byť sudca vylúčený, kedy sa strana uplatňujúca si námietku o dôvode vylúčenia dozvedela a dôkazy na preukázanie svojho tvrdenia, ktorých povaha to pripúšťa, okrem tých, ktoré nemôže bez svojej viny pripojiť. Na podanie, ktoré nespĺňa náležitosti podľa prvej vety, súd neprihliada; v tomto prípade sa vec nadriadenému súdu nepredkladá. Ustanovenia o odstraňovaní väd podania sa nepoužijú (ods. 2).

68. Podľa § 53 ods. 1 až 3 CSP, námietku zaujatosti je potrebné uplatniť najneskôr do siedmich dní, odkedy sa strana dozvedela o dôvode, pre ktorý je sudca vylúčený. Na neskôr uplatnenú námietku zaujatosti súd neprihliada; v tomto prípade sa vec nadriadenému súdu nepredkladá (ods. 1). Na opakované námietky zaujatosti podané z toho istého dôvodu súd neprihliada, ak už o nich rozhodol nadriadený súd; v tomto prípade sa vec nadriadenému súdu nepredkladá (ods. 2). Ak sa námietka zaujatosti týka len okolností, ktoré spočívajú v procesnom postupe sudcu alebo jeho rozhodovacej činnosti, súd na námietku zaujatosti neprihliada; v tomto prípade sa vec nadriadenému súdu nepredkladá (ods. 3).

69. Ustanovenie § 52 ods. 2 CSP upravuje osobitné náležitosti námietky zaujatosti, ktoré musí námietka (okrem všeobecných náležitostí podania uvedených v § 127 CSP) obsahovať. Medzi povinné obsahové náležitosti námietky zaujatosti okrem označenia, že ide o námietku zaujatosti a podpisu strany, ktorá námietku podáva, patrí aj označenie súdu, ktorému je určená; spisovej značky konania; osoby, ktorá námietku podáva; osoby, proti ktorej námietka smeruje; dôvodu, pre ktorý má byť sudca vylúčený (t. j. opis konkrétnych skutočností zakladajúcich vylúčenie sudcu); okamihu, kedy sa strana uplatňujúca námietku o dôvode vylúčenia dozvedela; dôkazov na preukázanie svojho tvrdenia (ktorých povaha to pripúšťa, okrem tých, ktoré nemôže bez svojej viny pripojiť). Ak námietka nemá všetky zákonom vyžadované náležitosti, súd nie je povinný stranu sporu poučiť o potrebe opravy alebo doplnenia, a teda vyzvať ju na odstránenie vady. Na podanie, ktoré nespĺňa náležitosti podľa § 52 ods. 2 vety prvej CSP súd neprihliadne. V prípade okamihu, kedy sa strana uplatňujúca námietku o dôvode vylúčenia dozvedela, musí strana sporu uviesť presný dátum, keďže ustanovenie § 53 CSP upravuje sedemdňovú zákonnú lehotu, v rámci ktorej je potrebné uplatniť námietku zaujatosti, pričom na neskôr uplatnenú námietku zaujatosti súd vôbec neprihliadne. Z obsahu odvolania (ktorého súčasťou je aj námietka zaujatosti) potom vyplýva, že tento dátum žalovaný v odvolaní nekonkretizoval. Neprihliadanie na zákonom vyžadované náležitosti pre riadne uplatnenie námietky zaujatosti v rámci odvolacieho konania by bolo potom popretím samotného inštitútu námietky zaujatosti, ako i požiadavky na včasné uplatnenie procesných práv strany sporu.

70. Odvolací súd tiež poukazuje na to, že námietku zaujatosti voči vec prejednávajúcej sudkyňi z dôvodov uvádzaných aj v odvolaní žalovaný podal už v priebehu konania pred súdom prvej inštancie dňa 12.4.2022. Vec bola na rozhodnutie o podanej námietke zaujatosti predložená Krajskému súdu v Trnave, ktorý listom zo dňa 4.5.2022 spis vrátil súdu prvej inštancie ako nedôvodne predložený z dôvodu, že žalovaný v námietke zaujatosti neuviedol údaj o tom, kedy sa dozvedel o dôvode vylúčenia sudkyne (pre blízky vzťah k sudcovi JUDr. Ladislavovi Pirosovi), pričom časť námietok žalovaného sa týkala okolností, ktoré spočívali v procesnom postupe zákonnej sudkyne (jej rozhodovacej činnosti), preto na námietku zaujatosti nebolo možné prihliadať (viď § 52 ods. 2, § 53 ods. 2 a 3 CSP).

71. Posúdením vyššie uvedených skutočností tak odvolací súd dospel k záveru, že z hľadiska nich nedošlo k naplneniu uplatneného odvolacieho dôvodu, že rozhodnutie bolo vydané vylúčenou sudkyňou.

72. Podľa § 143 OZ, v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov je všetko, čo môže byť predmetom vlastníctva a čo nadobudol niektorý z manželov za trvania manželstva, s výnimkou vecí získaných dedičstvom alebo darom, ako aj vecí, ktoré podľa svojej povahy slúžia osobnej potrebe alebo výkonu povolania len jedného z manželov, a vecí vydaných v rámci predpisov o reštitúcii majetku jednému z manželov, ktorý mal vydanú vec vo vlastníctve pred uzavretím manželstva alebo ktorému bola vec vydaná ako právnenému nástupcovi pôvodného vlastníka.

73. Podľa § 149 ods. 1 až 5 OZ, ak zanikne bezpodielové spoluvlastníctvo, vykoná sa vyporiadanie podľa zásad uvedených v § 150 (ods. 1). Ak dôjde k vyporiadaniu dohodou, sú manželia povinní vydať si na požiadanie písomné potvrdenie o tom, ako sa vyporiadali (ods. 2). Ak sa vyporiadanie nevykoná dohodou, vykoná ho na návrh niektorého z manželov súd (ods. 3). Ak do troch rokov od zániku bezpodielového spoluvlastníctva manželov nedošlo k jeho vyporiadaniu dohodou alebo ak bezpodielové spoluvlastníctvo manželov nebolo na návrh podaný do troch rokov od jeho zániku vyporiadané rozhodnutím súdu, platí, pokiaľ ide o hnutelné veci, že sa manželia vyporiadali podľa stavu, v akom každý z nich veci z bezpodielového spoluvlastníctva pre potrebu svoju, svojej rodiny a domácnosti výlučne ako vlastníak používa. O ostatných hnutelných veciach a o nehnuteľných veciach platí, že sú v podielovom spoluvlastníctve a že podiely oboch spoluvlastníkov sú rovnaké. To isté platí primerané o ostatných majetkových právach, ktoré sú pre manželov spoločné (ods. 4).

74. Podľa § 150 OZ, pri vyporiadaní sa vychádza z toho, že podiely oboch manželov sú rovnaké. Každý z manželov je oprávnený požadovať, aby sa mu uhradilo, čo zo svojho vynaložil na spoločný majetok, a je povinný nahradiť, čo sa zo spoločného majetku vynaložilo na jeho ostatný majetok. Ďalej sa prihliadne predovšetkým na potreby maloletých detí, na to, ako sa každý z manželov staral o rodinu, a na to, ako sa zaslúžil o nadobudnutie a udržanie spoločných vecí. Pri určení miery pričinenia treba vziať tiež zreteľ na starostlivosť o deti a na obstarávanie spoločnej domácnosti.

75. Predmetom konania v prejednávanej veci je vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva strán sporu ako bývalých manželov. BSM vzniklo dňa 25.6.1994 uzavretím manželstva strán sporu a zaniklo dňa 24.5.2007, kedy nadobudol právoplatnosť rozsudok súdu prvej inštancie č. k. 6C/89/2006-76 z 3.5.2007, ktorým bolo manželstvo strán sporu rozvedené. Návrh na vyporiadanie BSM bol podaný dňa 3.4.2008.

76. Vyporiadanie BSM súdom na návrh podaný v zákonom ustanovenej lehote jedným z bývalých manželov je jedným z celkom troch spôsobov vyporiadania ustanovených v zákone (1. vyporiadanie dohodou, 2. vyporiadanie rozhodnutím súdu a 3. nástup vyporiadania zo zákona – ktorý tretí spôsob je ale závislým nielen na neexistencii včas, teda v lehote troch rokov od zániku BSM uzavretej dohody, ale i na neexistencii rozhodnutia súdu o vyporiadaní, u ktorého síce nie je rozhodujúcim časový odstup rozhodnutia od zániku BSM, súd však môže vyporiadať BSM len na návrh niektorého z bývalých bezpodielových spoluvlastníkov podaný v lehote slúžiacej bývalým manželom na uzavretie prípadnej platnej dohody o vyporiadaní, teda len v konaní iniciovanom najneskôr do troch rokov od zániku BSM). Príslušná zákonná úprava ustanovuje okrem iného i kritériá striktne záväzné pre vyporiadanie BSM súdom – tu por. najmä ustanovenie § 150 OZ, podľa ktorého najmä podiely oboch bývalých manželov sú rovnaké a všetky ústupky od tohto pravidla musia byť náležite odôvodnené a mať aj podklad v riadnych a preskúmateľnými hľadiskami podopretých úvahách súdu. Existencia takýchto kritérií je práve tým, čím sa vyporiadanie BSM súdom líši od oboch ďalších zákonom predpokladaných spôsobov vyporiadania. V prípade dohody sa na spôsob vyporiadania nekladú prakticky žiadne podmienky a dohoda o vyporiadaní tak v sebe môže zahŕňať i vzdanie sa niektorým z manželov určitých či dokonca i všetkých vecí alebo práv, resp. majetkových hodnôt v prospech druhého manžela aj bez poskytnutia primeraného finančného vyrovnania; vyporiadanie zo zákona potom nemusí rešpektovať pravidlo rovnosti podielov (resp. odôvodniteľnú odchýlku od takého pravidla) už len z dôvodu možnosti zjavného nepomeru hodnoty hnutelných vecí ponechaných si jednotlivými manželmi pre výlučnú potrebu svoju či svojej neskoršej domácnosti alebo rodiny a nimi po zániku BSM takto užívaných.

77. V tu posudzovanej veci strany sporu počas trvania manželstva nadobudli do BSM nehnuteľnosti nachádzajúce sa v obci D. A., katastrálne územie D. A., zapísané na LV č. XXXX Okresného úradu Dunajská Streda, katastrálny odbor, a to rodinný dom s. č. XXXX, na parc. č. 1072/2, pozemky parc. č. 1072/1 – záhrady o výmere 317 m², parc. č. 1072/2 – zastavané plochy a nádvorja o výmere 162 m² a parc. č. 1075 – záhrady o výmere 585 m² v spoluvlastníckom podiele 1/1.

78. Počas konania strany sporu spoločne predali nehnuteľnosti vedené na LV č. XXXX kat. úz. D. A., a to kúpnu zmluvou zo dňa 17.5.2021 za kúpnu cenu 170.000 eur. Kupujúci pri podpise zmluvy o budúcej zmluve zo dňa 29.3.2021 vyplatili predávajúcim zálohu 20.000 eur tak, že sumu 13.534,69 eur zaplatili na účet súdneho exekútora a sumu 6.465,31 eur vyplatili žalovanému (predávajúcemu 1/) v hotovosti. Zo zostávajúcej sumy 150.000 eur vyplatili na účet žalovaného sumu 14.000 eur, na druhý účet žalovaného sumu 66.000 eur a na účet žalobkyne (predávajúcej 2/) sumu 70.000 eur. V článku 3 bod 4. a 5. sa žalobkyňa a žalovaný dohodli, že po úspešnom predaji predmetu zmluvy nebudú mať navzájom voči sebe ďalšie požiadavky. Uvedené skutkové zistenia strany sporu v odvolacom konaní nenamietali.

79. Žalobkyňa na pojednávaní dňa 11.10.2021 vzala žalobu v celom rozsahu späť s tým, že spoločnú nehnuteľnosť predali, výťažok z nej si rozdelili, uhradená bola dlžná suma na úvere v rámci exekučného konania (13.534,69 eur z kúpnej ceny a 15.812,53 uhradila žalobkyňa) s tým, že žalovaný dostal z predaja nehnuteľností viac ako žalobkyňa. Žalovaný so späťvzatím žaloby, okrem vyporiadania nehnuteľností, nesúhlasil, keď tvrdil, že žalobkyňa použila na kúpu jej rodinného domu finančné prostriedky patriace do BSM. V nadväznosti na to súd prvej inštancie uznesením č. k. 8C/68/2008-1268 zo dňa 14.12.2021 rozhodol tak, že konanie vo veci nezastavil.

80. Pokiaľ došlo medzi rozvedenými manželmi k čiastkovej dohode o vyporiadaní majetku, túto bez ďalšieho nemožno s poukazom na princíp zmluvnej autonómie považovať za neprípustnú. Hodnoty, ktoré boli čiastkovou dohodou platne vyporiadané, neprichádza do úvahy pri nadväzujúcom ďalšom vyporiadaní znovu vyporiadavať, ani preskúmať správnosť ustanovení dohody o rozdelení časti spoločného majetku, prípadne spoločných záväzkov. V tejto súvislosti je potrebné poznamenať, že podľa predchádzajúcej súdnej praxe bolo vyporiadanie BSM platné len vtedy, ak sa týkalo všetkých vecí patriacich do masy BSM (napr. sp. zn. 2 Cdo 83/1998, sp. zn. 2 M Cdo 5/2005). Avšak od účinnosti novely OZ vykonanej zákonom č. 131/1982 Zb. účinnnej od 1.4.1983, právna teória pripúšťala výklad, podľa ktorého dohoda o čiastočnom vyporiadaní BSM je platná s prihliadnutím na zmluvnú voľnosť účastníkov občianskoprávneho vzťahu, ako aj s doplnením § 149 OZ o odsek 4 z dôvodu právnej istoty. S účinnosťou od 1.11.2008 novelou OZ vykonanou zákonom č. 379/2008 Z. z. bolo ustanovenie § 149 OZ doplnené o nový odsek 5, ktorým právna úprava odstránila pochybnosti či právnu neistotu o tom, aký právny režim sa vzťahuje na ten spoločný majetok bývalých manželov, ktorý nebol zahrnutý v dohode o vyporiadaní BSM alebo v rozhodnutí súdu o vyporiadaní BSM. Na tento majetok sa vzťahuje zásada o vyporiadaní uvedená v § 149 ods. 4 OZ. S poukazom na princíp zmluvnej autonómie je teda dôvodné za platné považovať uzavretie dohody o vyporiadaní BSM i vtedy, ak jej obsahom nie je tzv. celá masa majetku patriaceho do BSM (viď rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4 Cdo 147/2011, sp. zn. 4Cdo/88/2020). Dispozíciu strán s predmetom konania o vyporiadanie BSM treba rešpektovať v tom zmysle, že súd vyporiada len tie veci, resp. majetok patriaci do BSM, ktoré strany sporu urobili predmetom konania. Postup súdu prvej inštancie, ktorý preto pristúpil k vyporiadaniu zvyšnej časti BSM, vyjmúc z toho už scudzené nehnuteľnosti, bol preto dôvodný.

81. Úlohou súdu prvej inštancie bolo v rámci dokazovania ustáliť, čo tvorí masu BSM, ktorú strany sporu žiadali súdnym rozhodnutím vyporiadať. Podstatná časť odvolacích námietok žalovaného pritom smerovala k (podľa jeho názoru) nesprávne ustálenej mase BSM a jej následnému ohodnoteniu, keď súd prvej inštancie neakceptoval jeho návrhy na doplnenie dokazovania a v rámci už vykonaného dokazovania dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam (ohľadom masy BSM, hodnoty BSM, investícií do spoločného majetku a záväzkov, ktoré žiadal zohľadniť).

82. V sporovom konaní sa uplatňuje prejednacía zásada. Strana má jednak povinnosť tvrdenia, jednak dôkaznú povinnosť. Následky spojené s ich nesplnením v podobe vecne nepriaznivého rozhodnutia nesie ten účastník konania, ktorý tieto povinnosti nespĺnil. Medzi povinnosťou tvrdenia a povinnosťou označiť dôkazy na preukázanie tvrdení je vzájomná väzba. Pokiaľ strana nespĺní povinnosť tvrdenia, nemôže splniť ani povinnosť označiť na svoje tvrdenia dôkazy. Dôkazným bremenom sa rozumie procesná zodpovednosť strany konania za to, že v konaní neboli preukázané jeho tvrdenia a že z tohto dôvodu muselo byť rozhodnuté o veci samej v jeho neprospech. Zmyslom dôkazného bremena je umožniť súdu rozhodnúť o veci samej aj v takých prípadoch, kedy neboli preukázané určité skutočnosti významné podľa hmotného práva pre rozhodnutie o veci (či už z dôvodu nečinnosti strany, ktorá nespĺnila povinnosť označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení stanovenú v § 132 ods. 1 CSP alebo preto, že takáto skutočnosť nemohla byť preukázaná vôbec).

83. Otázkou splnenia povinnosti tvrdenia a povinnosti označiť na preukázanie tvrdení dôkazy musí súd vždy riešiť so zreteľom na individuálne okolnosti prejednávanej veci. Súd pritom nie je viazaný návrhmi strán na vykonanie dokazovania a ani nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy. Po skončení dokazovania súd musí starostlivo zvážiť dôležitosť jednotlivých dôkazov, vykonať selekciu medzi nimi a prípadne vylúčiť tie, ktoré pre rozhodnutie vo veci nemajú žiadny význam. V nadväznosti na vyššie uvedené potom platí, že hodnotenie dôkazov podľa § 191 ods. 1 CSP (v zmysle ktorého dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo) je činnosť súdu, pri ktorej hodnotí vykonané dôkazy z hľadiska ich pravdivosti a relevantnosti pre rozhodnutie. Pri hodnotení dôkazov súd v zásade nie je právnymi predpismi obmedzovaný v tom, ako má z hľadiska pravdivosti ten-ktorý dôkaz hodnotiť. Uplatňuje sa teda zásada voľného hodnotenia dôkazov. Hodnotiacia úvaha súdu pritom ale nie je svojvoľná, súd musí vychádzať zo všetkého, čo vyšlo v konaní najavo. Tieto skutočnosti musí súd rešpektovať a musí správne určiť ich vzájomný vzťah. Pritom súd nie je viazaný žiadnym poradím významu a dôkaznej sily jednotlivých dôkazov.

84. Súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania mal za preukázané, že strany sporu počas trvania BSM nadobudli hnutelné veci, pri ktorých bolo preukázané, že sa nachádzajú v držbe žalobkyne

a hnuiteľné veci, pri ktorých bolo preukázané, že sa nachádzajú v držbe žalovaného. Žalovaný v podaní zo dňa 10.2.2016 a žalobkyňa v podaní zo dňa 8.3.2016 špecifikovali zoznam vecí, ktoré sa u nich nachádzajú. Žalovaný v tejto súvislosti namietal, že sa zo spisu stratilo vyjadrenie žalobkyne zo dňa 9.3.2016, ktoré mala podať spoločne s vyjadrením jej predchádzajúceho právneho zástupcu. Z obsahu spisu odvolací súd zistil, že na č. I. 811 sa nachádza podanie právneho zástupcu žalobkyne zo dňa 8.3.2016, doručené súdu dňa 9.3.2016, na ktoré súd prvej inštancie prihladal vo svojom rozhodnutí vo veci samej, pričom obsah spisu (žurnalizácia spisu, doručka adresovaná žalovanému č. I. 812) nenasvedčuje tomu, že jeho súčasťou malo byť aj (iné) vyjadrenie žalobkyne podané k uvedenému dátumu.

85. Hodnota hnuiteľných vecí bola určená znaleckým posudkom znalkyne Ing. Harsányiovej č. 48/2011 EZ, č. 10/2011 BZ dňa 25.5.2011 na ocenenie hnuiteľných vecí. Žalobkyňa uviedla, že má vo svojej držbe hnuiteľné veci označené v znaleckom posudku č. 6, č. 18, č. 19, č. 51, č. 59, č. 60, č. 61, č. 65, č. 66, č. 70, č. 71, č. 83 a č. 84. Žalovaný uviedol, že má vo svojej držbe hnuiteľné veci označené v znaleckom posudku znalkyne Ing. Harsányiovej č. 7, č. 8, č. 12, č. 13, č. 16, č. 20, č. 49, č. 50, 51, č. 52, č. 53, č. 54, č. 57, č. 58, č. 62, č. 63, č. 64, č. 72, č. 75 a č. 85. Vo vzťahu k ostatným hnuiteľným veciam, na ktoré žalovaný poukazuje v odvolaní, bolo nutné konštatovať, že v konaní nebolo preukázané kde sa nachádzajú, a preto súd prvej inštancie správne vychádzal z nesporných tvrdení strán sporu a z (ne)unesenia dôkazného bremena, ktoré zaťažovalo strany sporu. K ohodnoteniu hnuiteľných vecí je potrebné zdôrazniť, že strany sporu v rámci kontradiktórneho procesu nenavrhl vypracovanie kontrolného znaleckého posudku na určenie hodnoty hnuiteľných vecí, z ktorého dôvodu súd prvej inštancie vychádzal zo znaleckého posudku znalkyne Ing. Harsányiovej. Odvolací súd (v zmysle § 380 CSP viazaný odvolacím dôvodom) poukazuje tiež na skutočnosť, že žalovaný v odvolacom konaní nenamietal dátum, ku ktorému bolo ohodnotenie hnuiteľných vecí znalkyňou Ing. Harsányiovou vykonané, ale (podobne ako v konaní pred súdom prvej inštancie) spôsob výpočtu hodnoty vecí nachádzajúcich sa u jednotlivých strán sporu. Závery znaleckého posudku Ing. Harsányiovej však relevantným spôsobom nespochybnil, pričom súd prvej inštancie sa s jeho námietkami voči predmetnému znaleckému posudku a návrhom na výsluch znalkyne vysporiadal, keď nepovažoval výsluch znalkyne za nevyhnutný a hospodárny z dôvodov, ktoré podrobne uviedol v odôvodnení napadnutého rozsudku.

86. Na pojednávaní dňa 8.6.2010 navrhli strany sporu výsluch svedkov - žalobkyňa E. A. (matku žalobkyne) a žalovaný P. F. (sestru žalovaného) a I. B. (otca žalovaného), ktorých výsluch súd prvej inštancie vykonal na pojednávaní dňa 17.8.2010. Žalovaný v konaní navrhol tiež vypočuť bývalého priateľa žalobkyne, jej terajšieho priateľa a jeho matku, pričom súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozsudku riadne odôvodnil, prečo návrhu žalovaného v tomto smere nevyhovelo. V tejto súvislosti k tvrdeniu, že pri stave a rekonštrukcii rodinného domu mu finančne pomáhali jeho rodinní príslušníci, súd prvej inštancie správne poukázal na skutočnosť, že ani z listín, ktoré žalovaný predložil (a ktoré by mohli preukázať výšku reálnych investícií do spoločného majetku), nevyplýva jeho tvrdenie o tom, že by sa na úhrade zakúpeného stavebného materiálu či iných vecí v týchto dokladoch uvedených podieľali jeho rodičia alebo iné osoby.

87. Predmetom vyporiadania BSM je všetko, čo do tohto spoluvlastníctva patrilo a čo existovalo ku dňu jeho zániku. Na zistené zostatky na účtoch a vkladných knižkách ku dňu zániku BSM súd prvej inštancie prihladal, pričom tvrdenie žalovaného, že žalobkyňa mala ďalšie úspory, z ktorých po zániku BSM financovala kúpu nehnuteľnosti, preukázané nebolo. Vo vzťahu k údajným úsporám žalobkyne, odvolací súd poukazuje na konštatovanie súdu prvej inštancie, že i prípadné tvrdenie svedkov, že vkladná knižka existovala, nepreukáže, či ku dňu zániku BSM mala alebo nemala žalobkyňa našetrované prostriedky a v akej konkrétnej výške.

88. Žalovaný v súvislosti so zisťovaním finančných prostriedkov, s ktorými žalobkyňa disponovala ku dňu zániku manželstva, namietal, že nebola vykonaná lustrácia na rodné priezvisko žalobkyne. Zo spisu ale vyplýva, že súd prvej inštancie lustráciu v bankách, prípadne dopyty na jednotlivé finančné inštitúcie vykonal opakovane, a to tak na priezvisko žalobkyne „B.“ (viď č. I. 399-401, 943, 948-960, 1135-1137), ako aj na rodné priezvisko žalobkyne „A.“ (viď úpravu č. I. 996 a lustrácie č. I. 999-1003) s tým, že banky súdu o. i. oznámili, že výpisy za požadované obdobie (ku dňu vzniku a zániku BSM) nie je možné zaslať, nakoľko uplynula archivačná doba. Námietky žalovaného voči postupu súdu prvej inštancie v tomto smere sú preto nedôvodné.

89. Ďalšie výhrady žalovaného smerovali k záverom znaleckých posudkov a znaleckého úkonu znalkyne Ing. Šefčíkovej, PhD., ktorým bola stanovená hodnota podnikania žalovaného. Žalovaný opakovane počas konania (aj v rámci odvolania) tvrdil, že niektoré z vyporiadavaných hnuiteľných vecí sú v jeho neprospech zarátané dvakrát, jednak ako hnuiteľný majetok (kde ich konkrétne špecifikoval aj súd prvej inštancie), ako aj ako súčasť podnikania (ohodnotený v znaleckých posudkoch Ing. Šefčíkovej, PhD.). S touto námietkou sa súd prvej inštancie nestotožnil a odvolací súd aj tento jeho záver považuje za správny a riadne odôvodnený. Pri hodnote podnikania totiž nie sú tieto veci zohľadnené ako majetok podnikania a nie sú premietnuté v tej časti, ktorá by zvyšovala hodnotu podnikania. Súdom ustanovená znalkyňa Ing. Šefčíková, PhD. vo veci vypracovala znalecký posudok č. 8/2011 z 30.9.2011. Po doplnení účtovnej dokumentácie znalkyňa vypracovala znalecký posudok č. 3/2013 – Dodatok č. 1 k znaleckému posudku č. 8/2011 zo dňa 31.5.2013 a následne predložila znalecký úkon č. 5/2013 z 30.9.2013 (odborné vyjadrenie a vysvetlenie). V znaleckom úkone č. 5/2013 z 30.9.2013 bola stanovená hodnota podnikania žalovaného 8.408,74 eur (ktorú súd prvej inštancie zohľadnil v rámci vyporiadania BSM), pričom z tabuľky pre výpočet hodnoty podnikania uvedenej v znaleckom úkone možno jednoznačne zistiť, že samostatné hnuiteľné veci a súbory hnuiteľných vecí a ostatný dlhodobý hmotný majetok nie sú súčasťou vyčíslenia. Žalovaný pritom neprodukoval žiaden dôkaz, ktorý by hodnoverne sponchyboval hodnotu podnikania stanovenú znaleckým posudkom/úkonom vypracovaným odborne spôsobilou osobou.

90. Súd prvej inštancie sa aj v tomto prípade v dostatočnej miere vysporiadal s námietkami žalovaného voči záverom znalkyne Ing. Šefčíkovej, PhD., keď nepovažoval ani výsluch znalkyne za nevyhnutný z dôvodu, že vyjadrenia strán jej boli doručené, znalkyňa sa k nim písomne vyjadrila a vo svojich dvoch znaleckých posudkoch a znaleckom úkone písomne zodpovedala sporné otázky a jednotlivé námietky žalovaného. Vo veci tiež podala vyjadrenie zo dňa 25.4.2012. Ak žalovaný v odvolaní namietal, že znalkyňa ohodnotenie vypracovala k 15.5.2007 a nie k 24.5.2007, ani táto námietka nebola dôvodná, keďže zo znaleckého úkonu vyplýva, že ohodnotenie bolo vypracované k 24.5.2007 (viď str. 13. znaleckého úkonu). Vo vzťahu k zvolenému spôsobu vyporiadania hnuiteľných vecí potom odvolací súd poukazuje na body 11. až 14., 37., 38., 70., 71. odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie.

91. Vo vzťahu k ostatným odvolacím námietkam týkajúcim sa dispozície s majetkovými hodnotami, žalovaným uvádzaných záväzkov a investícií do spoločného majetku, odvolací súd poukazuje na rozsudok súdu prvej inštancie, ktorý sa v odôvodnení riadne a presvedčivo vysporiadal s námietkami oboch strán sporu, keď sa o. i. vyjadril k nevyporiadaniu zlatých šperkov v bode 95. odôvodnenia napadnutého rozsudku, k tvrdeniu, že do hodnoty podnikania patrí aj suma 40.000 eur, ktorú mala zobrať žalobkyňa, v bodoch 80. a 81. odôvodnenia napadnutého rozsudku, k investíciám do spoločného majetku (z predmanželského majetku a z finančnej a materiálnej pomoci od rodinných príslušníkov) v bode 101. až 103. odôvodnenia napadnutého rozsudku, k žalovaným uvádzaným pôžičkám od jeho rodičov a sestry v bodoch 82. až 84., 86. a 87. odôvodnenia napadnutého rozsudku (keď nebolo preukázané, že vznikol spoločný záväzok manželov, že išlo o vybavovanie záležitosti týkajúcej sa spoločných vecí, že boli použité na podnikanie), k zostatku úveru vo B., I. v bodoch 88. až 90. odôvodnenia napadnutého rozsudku.

92. Súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav, stanoviská procesných strán k prejednávanej veci, výsledky vykonaného dokazovania a uviedol právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednávaný prípad, z ktorých vyvodil právne závery, ktoré primerane vysvetlil. V posudzovanej veci odôvodnenie napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie nemožno považovať za svojvoľné, či zjavne neodôvodnené, keďže zrozumiteľne a výstižne poskytuje odpovede na právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany.

93. Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní pritom nemá (nemusí) odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní, zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvoinštančného rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní (porovnaj uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS78/05, sp. zn. IV. ÚS 115/03, uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo/145/2011). Do práva na spravodlivý proces nepatrí súčasne právo strany konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s požiadavkami strany konania a jej právnymi názormi (viď rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 252/04 a sp. zn. I. ÚS 50/04). Odvolací súd zároveň nezistil

existenciu ďalšieho odvolacieho dôvodu v odvolaní žalovaného, ktorý by mal pre danú vec podstatný význam.

94. Z uvedených dôvodov odvolací súd, viazaný odvolacími dôvodmi (§ 380 CSP), rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch I. a II. (t. j. vo veci samej) podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP ako vecne správny potvrdil.

95. Vo vzťahu k závislému výroku VI. vyhradzujuúcemu rozhodnutie o náhrade trov konania samostatnému uzneseniu odvolací súd dospel k záveru, že tento je potrebné podľa § 389 ods. 1 písm. b/, d/ a § 391 ods. 1 CSP zrušiť a v zrušenej časti vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Toto rozhodnutie súdu prvej inštancie nebolo odôvodnené právne (výkladom právnej normy) a ani z hľadiska vecného odôvodnenia neobsahovalo žiadne relevantné dôvody, pre ktoré súd prvej inštancie nemohol rozhodnúť o trovách konania a bolo tak i nepreskúmateľným. Možnosť postupu zvoleného súdom prvej inštancie bola pritom limitovaná aj za predchádzajúcej právnej úpravy (§ 151 ods. 3 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku), pričom len samotné konštatovanie nutnosti sa vyporiadať s trovami konania štátu, ktoré vznikli v súvislosti so znaleckým dokazovaním, bez bližšieho odôvodnenia dôvodnosť takéhoto postupu nezakladalo. CSP navyše úpravu predchádzajúceho procesného kódexu umožňujúcu takýto postup neprevzal. Odvolací súd o náhrade trov tohto odvolacieho konania nerozhodol, keďže v zmysle zákona musí o nich rozhodnúť súd prvej inštancie spolu s rozhodovaním o náhrade trov prvoinštančného konania (§ 396 ods. 3 CSP).

96. Senát odvolacieho súdu prijal rozhodnutie pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).